

อายุศานา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ถาม-ตอบปัญหาธรรม วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

โยม : กราบเรียนพระอาจารย์ครับ ช่วงที่ผมเริ่มปฏิบัติใหม่ๆ เมื่อสักประมาณปี ๒ ปีได้นะครับ คือผมนั่งรถและก็ฟังเทศน์พระอาจารย์ไปเรื่อย แล้วทีนี้พอจิตมันสงบ พอจิตมันสงบปุ๊บมันก็มีความรู้สึกว่า โอ้โฮ เราก็สงบนิ่งใช่ไหมครับ แต่พอเราเห็นสิ่งอะไรมาข้างทางปุ๊บความรู้สึกของเรามันเหมือนหลุดออกไปเลย ผมก็ตกใจมากเลย ใ้มนี่มันคือกิเลสหลุดหรือเปล่าเพราะเราเคยฟังมาว่านี่คือจิตส่งออก

มันเหมือนมันพุ่งออกไปเลยครับ มันเหมือนจะหลุดออกไปเลย เราก็ตกใจว่า ใ้ อย่างนี้ที่เขาเรียกว่าจิตส่งออกหรือเปล่า ในใจฝั่งหนึ่งมันก็คิดว่า เอ๊ะ นี่กิเลสหลุดแน่เลย เพราะว่าเราเองได้ยินมาเยอะว่าใ้จิตส่งออก ใ้คำว่าจิตส่งออก และตัวเองว่า ก็สงสัยอยู่ หรือว่ามันเป็นจริงอย่างไรก็ไม่ทราบ กราบเรียนถามพระอาจารย์ด้วยครับ

หลวงพ่ : เห็นไหมนี่ เวลาภาวนา ฟังนะ ค่อยๆ จะลำดับไปให้เห็น เวลาภาวนาทุกคนจะบอกอย่างนี้ จะบอกว่าเราภาวนาอะไรไปก่อนก็ได้ แล้วเดี๋ยวถ้าเราภาวนาผิดพลาดไปแล้ว เดี่ยวครูบาอาจารย์จะแก้ไข พื้นฐานใครก็สอนได้ ความจริงพื้นฐานนี้สำคัญ เช่น กำหนดพุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธหรือว่าฟังเทศน์เราไปใช่ไหม ในรถใช่ไหม

เราจะบอกว่าจะ ทุกอย่างมันเป็นคาบสองคมใช่ไหม คาบสองคม ถ้าพูดถึงนะ ทำความสงบของใจ เวลาถ้าใจเราไม่สงบเราก็ใจคิบๆ อย่างนี้ เราก็ทุกข์มากเลย ฉะนั้นเวลาที่เราจะปฏิบัติเห็นไหม เวลาเราฟังเทศน์ไปจิตมันสงบ พอจิตมันสงบ เวลามันเห็นอะไร มันสะดุ้งสะเทือนเพราะอะไร นี่ไงมันสะดุ้งสะเทือนเพราะอะไร ถ้าธรรมคาบประสาเรา นะ คนหนึ่งหนาโคนอะไรมันก็ไม่สะดุ้งสะเทือนใช่ไหม คนหนึ่งบางโคนอะไรมันก็สะดุ้งสะเทือน

พอจิตมันเริ่มกำหนด จิตมันเริ่มดิขึ้นเห็นใหม่ พอมันเห็นอะไรเข้า มันเห็นภาพชัดใจ มันรับรู้เห็นใหม่ พอมันรับรู้ปั๊บ รับรู้โดยปกติ รับรู้ด้วยสามัญสำนึกมันรับรู้ด้วยธรรมชาติ รับรู้ที่เราเห็นนี่แหละ แต่ถ้ารับรู้ด้วยจิตที่มันมีฐาน มันเป็นอย่างนั้น มันเห็นชัดใจ เห็นภาพอะไรนี่มันสะท้อนใจมาก เวลาจิตเรามีสมาธินะ เราเห็นอะไรมันสะท้อนใจ

แต่ถ้าเป็นปกตินะ ก็เห็นทุกวัน ก็มองอยู่ เขาว่าพิจารณากาย พิจารณากาย โห้ หมอ มันผ่าตัดทุกวันนะ มันเปลี่ยนหัวใจด้วย เปลี่ยนไต เปลี่ยนปอด เปลี่ยนให้มึงหมด มันทำอะไร มันเป็นอาชีพเขาใช้ใหม่ เพราะอะไร เพราะใจของเขาไม่สงบใจ ถ้าใจสงบมันเป็นอย่างนั้น นี่โดยพื้นฐาน มามีอะไรต่อไป แค่นี้

โยม : แค่นี้ครับ

หลวงพ่ : แค่นี้ก็จบ เราจะบอกว่าเวลาจิตมันมีอะไรขึ้นมา เวลาจิตนั้นมันมีอะไรกระทบ ถ้าจิตมันไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลยนี่ เหมือนเราฟังธรรมะนะฟังแล้วมันก็ไม่ซึ่งใจจะทำอะไรแล้วมันก็เป็นเรื่องปกติ แต่วันไหนถ้าใจเราดิ้นะ ใจเราดิ้นเห็นใหม่ โอ้โฮ พุดอะไรมันสะท้อนใจ สะท้อนใจ พอจิตมันเปลี่ยนแปลง เราถึงสำคัญว่าทำไมต้องทำสมาธิก่อน ถ้าไม่ทำสมาธินะ ของเห็นตำตา เห็นตำตาแต่มันไม่สะท้อนใจ

แต่ถ้าจิตมันมีหลักมีเกณฑ์ของมันนะ ไม่ต้องเห็นตำตา อะไรแวบมา โอ้โฮ มันขนพองสยองเกล้าเลยเห็นใหม่ เพราะมีสมณะ เพราะมีจิตเป็นสมาธิ จิตมันมีหลักมีเกณฑ์ของมัน จิตไม่มีหลักมีเกณฑ์ของมัน ไม่มีทางหอรอก โห้ นิพพาน นิพพาน พุดอยู่กรอกหูเลย นิพพาน นิพพาน ตะโกนใส่หูมันเลยนะ มันยังออกนอกทางเลยเพราะจิตมันดิ้นๆ ใจจิตมันต้องให้มีหลักมีเกณฑ์ของมันขึ้นมา

ถ้ามีหลักมีเกณฑ์ของมันขึ้นมาเราถึงต้องทำความสงบของใจ ถ้าทำความสงบของใจเวลามันเห็น มันเห็นอย่างนี้ เพราะใจมันเปลี่ยนแปลงแล้ว มันเห็นอะไรมันสะท้อนใจไปหมด ถ้าจิตมันสงบแล้วนะมันกลับไปดู ที่จริงๆ แล้วเราไม่ต้องไปดูกายใครหอรอก ก็ดูกายเรานี่ เราเกิดมาตั้งแต่ทารกจนเป็นป่านนี้ก็กายกับใจมันก็อยู่ด้วยกัน มันก็อยู่ด้วยกัน มันก็เห็นกันทุกวัน เนื้อเราอาบน้ำทุกวัน ทำความสะอาดทุกวัน อาบน้ำทุกวัน ภูชี้อาบน้ำทุกวันเลย แล้วเห็นกายใหม่ อ้าว คำว่าพิจารณากาย พิจารณากาย ก็เกิดมากับ

กาย ก็ดูแลมาทั้งชีวิต ทำไมมันไม่เป็นพระอรหันต์ ก็กินข้าวทุกวัน ดูแลมันทุกวันเลยไม่เป็นพระอรหันต์ละ ไม่เป็นเพราะมันดูแลโดยหน้าที่

เราเกิดมามีกายกับใจ หัวใจเกิดมาเพราะบุญกุศลได้เกิดเป็นมนุษย์ พอเกิดมาเป็นมนุษย์มีร่างกาย เกิดเป็นเทวดาเป็นรูปร่างกายทิพย์เห็นใหม่ เกิดเป็นพรหม เพราะพรหมก็เป็นนามธรรม สิ่งที่เป็นรูปนามธรรม ถ้าเขาเกิด เขาไม่มีร่างกายของเขา เขามีความรู้สึกของเขา เราเกิดมาเป็นมนุษย์เห็นใหม่ เพราะมีร่างกายกับจิตใจ หน้าที่เห็นใหม่ ต้องหาอาหารมาใส่ปาก ป้างัย ๔ ต้องหาใส่ปาก

ท้องมันได้อาหารขึ้นมา มันก็ย่อยสลายอาหารขึ้นมา เป็นสารอาหารให้ร่างกายนี้ เจริญเติบโตขึ้นมา นี่เป็นหน้าที่ พอเป็นหน้าที่ เป็นสามัญสำนึก เป็นหน้าที่ของมนุษย์ พอเป็นหน้าที่มันเป็นเรื่องธรรมดา ที่นี้พิจารณากาย พิจารณาใจ ก็ดูดูก็เคล่ลทุกวันเลย ดูก็พิจารณาอยู่แล้ว ไม่เป็นพระอรหันต์ละ แต่ถ้าเราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำสมาธิ ทำจิตให้สงบก่อน

ถ้าจิตมันสงบขึ้นมาเห็นใหม่ จิตกับกายแยกออกจากกันชั่วคราว ถ้าทำสมาธิได้ นะ เพราะสมาธินี้จิตมันจะหดตัวมันเข้ามา เป็นอิสระเข้ามา ถ้าอัปปนาสมาธิ จิต คำว่าจิตเลย จิตกับกายมันแยกออกจากกันโดยธรรมชาติ ทำไมสมณะแยกจิตกับกาย แยกออกจากกันได้ แต่แยกโดยสมณะ โดยข้อเท็จจริง แต่ไม่มีปัญญา พอแยกขึ้นมาเห็นใหม่ พอแยกขึ้นมา กายกับใจ พอแยกแล้วจิตเป็นสัมมาสมาธิ ถ้าจิตมันออกไปรู้กายเห็นใหม่

ถ้าจิตออกไปรู้กายมันเห็นแตกต่างกับหโมเห็น มันเห็นแตกต่างเลยเพราะมันเห็นโดยจิต โอ้โฮ ตามันพองเลย ใ้หน้การเห็นกระทบเฉยๆ ใจใหม่ มันยังแปลกประหลาด นี่เห็นการกระทบใจใหม่ เขาว่าพอเห็นกระทบมันก็แค่พลังงานไป พอพลังงานไป พอจิตมันดีใจใหม่ เห็นภาพนะ ตื่นเต้นมากเลยนะเพราะจิตมันเคลื่อนไหว จิตมันหยาบ เห็นเสีย ธรรมดา ทำไมเมื่อก็เป็นอย่างนี้ละ

เทียบอารมณ์สิ อารมณ์ที่จิตมันดีนี่ มันมีอารมณ์อย่างหนึ่ง อารมณ์ที่จิตมันหยาบ มันมีอารมณ์อีกอย่างหนึ่ง เห็นใหม่เพราะจิตมันเสื่อมออกมา พอถ้าอยากได้อารมณ์อย่างนั้นอีกละ อยากได้อารมณ์อย่างนั้นอีก อยากได้คุณงามความดีอย่างนั้นอีก มันก็ต้องทำ

ความสงบของใจเข้ามาอีก ถ้าใจสงบเข้ามาอีกนะ พอใจเข้ามาถึงฐานอย่างนี้มันก็จะเห็นภาพอย่างนั้นอีก

แต่ถ้าใจมันไม่สงบ ใจมันไม่มีหลักมีเกณฑ์ มันก็เห็นโดยสามัญสำนึกเห็นโดยธรรมดา เห็นโดยเราดูซีไคอย่างนี้นะ กูดูซีไคทุกวันเลย แล้วบอกว่าพระบอกให้พิจารณากาย พิจารณากาย ก็ดูจับกายตัวเองทุกวันนะ จับกายอย่างนี้มันจับกายโดยหน้าที่ จับกายโดยเวร โดยกรรม เพราะเราเกิดมาโดยธรรมชาติ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนสิ่งที่มีอยู่ สอนสิ่งที่เป็นไป สอนสิ่งที่เรามีอยู่นี้

ถึงบอกว่าชีวิตนี้มันสำคัญมากเพราะมีบุญกุศล ถึงได้เกิดเป็นมนุษย์เพราะการเกิดเป็นมนุษย์นี้ มันถึงมีร่างกาย ร่างกายมันต้องการอาหาร มันก็มีความจำเป็นว่าต้องหามาตอบสนองมัน เห็นไหม คำว่าหามาตอบสนองมัน ร่างกายมันจะบอกเราประจำว่า ทุกข์ๆๆๆๆ ึง มึงจะทุกข์อยู่ตลอดเวลา มึงต้องเคลื่อนไหวตลอดเวลา นั่งอยู่เฉยๆ ไม่ขยับมันก็ปวด นี่ร่างกายเพราะมีร่างกายมันจะบอกว่าทุกข์ๆๆๆๆ เป็นอริยสัจ

ทุกข์เป็นความจริง ทุกข์เกิดกับเราตลอดเวลาเลย แต่พอบอกว่าทุกข์หรือ ทุกข์แล้วกูไปดูหนัง ทุกข์แล้วกูไปเที่ยวชายทะเล ทุกข์แล้วกูจะไปทีอื่น มันวิ่งหนีไปนู่น นี่ไง พระพุทธเจ้าบอกไม่ใช่ ทุกข์ของใครเป็นของคนอื่นเขา ทุกข์ของเราเป็นทุกข์ของเรา ทุกข์ของเรามันเกิดที่ไหน มันเกิดที่จิตใจของเรา ย้อนกลับมาดูที่เรา

ถ้าย้อนมาดูที่เรา เราอยู่ที่ไหน เราไม่มี เราคือใคร เราบอกว่านาย ก. นาย ก. อยู่ที่ทะเบียนบ้าน แล้วนาย ก. อยู่ไหน นาย ก. ไม่รู้ นาย ก. เป็นอย่างนี้ นี่เป็นแขน เขาตัดมาแขนหนึ่ง แขนเขาเปลี่ยนได้หมดนะ หัวใจเขายังเปลี่ยนได้เลย นี่หัวใจนาย ก. พอมันเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาไปเอาหัวใจคนอื่นมาใส่แล้วถอดหัวใจนาย ก. โยนทิ้ง แล้วหัวใจนาย ก. อยู่ไหน ไม่มี

แต่ถ้าเกิดพุทโธ พุทโธ พุทโธ จิตเป็นสมาธิเข้ามานะ ใครทำสมาธิได้คนนั้นจะรู้ พอมันเข้ามานะ โอ้โฮ โอ้โฮ โอ้โฮ อยู่นี้เอง อยู่นี้คือตัวเราไง ตัวจิตใจ ถ้าจิตอยู่กับเราตัวนี้ เวลาออกไปพิจารณาภายนอกนะ มันพิจารณาภายนอก พิจารณาภายนอกมันเกิดประโยชน์อะไร พิจารณาภายนอกมันเกิดการถอดถอนอุปาทาน ถอดถอนสิ่งที่เรามาเกิดในใจ ถอดถอน

ปฏิสนธิจิตที่มาจากในครรภ์ ในไข่ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะที่มันเวียนตายเวียนเกิด ถ้ามีแรงขับอย่างนี้มันจะไปเกิดไปตายตลอดไปเห็นไหม

ถ้ามันถอดถอนออกมามันจะจางออกไป เป็นพระโสดาบัน สังโยชน์ ๓ ตัวขาดไป เป็นสกิทา อนาคานี้สังโยชน์มันขาดไป พอจิตมันพิจารณาของมัน มันถอดถอนเพราะอะไร มันถอดถอนเพราะว่าจิตมัน โอโฮ รักคนโน้นรักคนนี่นะ คนนี้รักคนโน้นรักคนนี่นะ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยนะมึงรักใคร มึงกำลังจะตาย มึงจะรักใคร ก็รักกูไง กูกำลังจะตาย นี่ไงจะบอกว่ารักเขาเพราะมีเรา ถ้าไม่มีเรา เราไม่รักใครหรอก เราชักเขาเพราะเรามีเราไง เพราะมีเรา เราถึงรักเขา

ถ้าไม่มีเรา ไม่มีชีวิตเรา ไม่มีจิตใจเรา ไม่มีความรู้สึกเรา มึงจะไปรักใคร ซากศพจะไปรักใคร เพราะความรู้สึกเราไปรักเขา แล้วพอพิจารณากายขึ้นมา พิจารณากายขึ้นมาเพื่อคุณ มันจะไปรักใคร ตัวมึงยังไม่คู่ตัวมึง ถ้าตัวมึงคู่ นี่ที่พระพุทธเจ้าสอนให้พิจารณากาย มันพิจารณากายตรงนี้ ก็มึง ตัวมึงอยู่ไหน ตัวมึงถอนตัวมึง ตัวเราเองนี่แหละ ถ้าถอนออกไปเรื่อยๆ เห็นไหม มันจะไม่มีความรัก ที่ไหนมีความรักที่นั่นมีความทุกข์ เป็นรักแล้วก็ห่วง รักแล้วก็ต้องอาลัย

แต่ถ้ามีความเมตตาไม่ใช่ซะ พ่อแม่ปู่ย่าตายายเมตตา ความเมตตากรุณา มันไม่ใช่ความรัก มันเป็นความเมตตา ความเมตตากรุณา เมตตาการุณเห็นไหม เราการุณกับสังคมา การุณกับทุกๆ อย่าง เรามีความเมตตา เมตตาเพื่อประโยชน์ ถ้าความรัก มันยึดใจเพราะอะไร เพราะมันรัก มันสงวนของมัน โอ้อจิตใต้สำนึกนี้ เราถึงต้องพิจารณามัน พิจารณามันเพื่อแก้ไขมัน เพื่อมาถอดมาถอนมันเห็นไหม

สิ่งนั้นถึงต้องกลับมาที่สัมมาสมาธิ ถ้ามีสมาธิแล้วนะ การเห็นกาย ถ้าการเห็นกายที่พูดอยู่ทุกวัน การเห็นกายที่เห็นโดยพุทธศาสนา ไม่ใช่เห็นอย่างที่เราเห็นกัน อย่างที่เราเห็นกัน เราไปเที่ยวป่าช้าสิ บอก เฮ้ย เที่ยวป่าช้านะ ไปเที่ยวป่าช้า พิจารณาอสุภะนะ ใครเข้าป่าช้าตอนกลางคืนนะ จะกลัวเกือบตาย ไปเที่ยวป่าช้าเขาได้ประโยชน์กัน แต่กูเดินไม่ไหวเลย ก้าวขาไม่ออกเลย มันกลัวผี จิตใจมันยังไม่ถึงเห็นไหม แล้วจะไปเที่ยวป่าช้า นั่นป่าช้าข้างนอกนะ

หลวงตาท่านสอนประจำเลย ป่าช้าในตัวเรา ไร่ในกระเพาะอาหารนี้มันมี เปิด ไร่ หมู หมา กา ไร่อยู่ในกระเพาะ ไร่ป่าช้านี้ ถ้าเราเข้ามาป่าช้าข้างในเห็นไหม ชีวิตดำรงอยู่ได้เพราะอาหาร อาหารได้มาจากชีวิตเขา ทางลัทธิอื่นบอกว่าสัตว์มันเกิดมาเพื่อให้ชีวิตเป็นอาหารของมนุษย์ แล้วมนุษย์จะเกิดเป็นอาหารของใครล่ะ มนุษย์เกิดเป็นอาหารของใคร คิดเอาเอง เออเอาเอง

สัตว์ไม่เกิดมาเป็นอาหารของมนุษย์หรอก แต่เพราะมันเกิดเพราะกรรมของมัน กรรมของมันถึงเกิดในสถานะอย่างนั้น เวรกรรมของเขา เขาช่วยตัวเองไม่ได้ ถ้ามนุษย์มีคุณธรรม มนุษย์จะเอามันไปปล่อย มนุษย์จะเลี้ยงดูมันด้วยความเป็นเพื่อน ดูแลมันเป็นญาติร่วมเกิดร่วมตาย แต่ถ้ามนุษย์เขามองว่าเป็นอาหาร อันนั้นมันก็เป็นเรื่องของเขา แต่ถ้าจิตใจเราเป็นคุณธรรมขึ้นมาอันนั้นเป็นอีกส่วนหนึ่งเห็นไหม

ถาม : นั่งสมาธิ แล้วสมาธิไม่ค่อยจะอยู่กับตัวเองจะมีวิธีการแก้อย่างไร เช่น มีเรื่องต่างๆ เข้ามาในหัวอยู่ตลอดเวลา

หลวงพ่ : การนั่งสมาธิ เห็นไหมพูดถึงว่าการนั่งสมาธิ เราเข้าใจว่าสมาธิเป็นสิ่งที่ดี อย่างเช่นการศึกษาถ้ามีสมาธิดีทำการทำงานทุกอย่างจะดีไปหมด การนั่งสมาธิไม่มี ไม่มี เอ็งเอาสมาธิที่ไหนมานั่ง เอ็งจะนั่งทับสมาธิหรือ ไม่มีหรอก เรานั่งปิดตาเราเพื่อความสงบ เรานั่งเพื่อความสงบ

เราจะบอกว่าการนั่งสมาธิไม่มี หมายความว่า มันคือการมีเป้าหมาย พอตั้งเป้าเราจะนั่งทับสมาธิ เราจะเอาสมาธิเลยใจ เรานั่งสมาธิมันต้องมีเหตุ มีเหตุเพราะอะไร มีเหตุ ต้องมีความเข้าใจก่อน ถ้ามีความเข้าใจว่าจิตใจนี้มีคุณค่ามาก จิตใจที่มันฟุ้งซ่านมาก จิตใจที่มันเป็นอำนาจของกิเลสตัณหาทะยานอยากที่ขับตันไป มันจะให้ผลกับความทุกข์ของเรา

เราเป็นชาวพุทธโดยเปลือก หรือโดยความที่ไม่เข้าใจก็แล้วแต่ ว่าความสุขสิ่งใด เท่ากับจิตสงบไม่มี เราถึงจะทำความสงบของใจเราเข้ามา เราจะบอกว่าการนั่งสมาธิคือทำความสงบของใจ ถ้าใจมันสงบขึ้นมาบ่อยครั้งเข้า บ่อยครั้งเข้า จนมันมันคงขึ้นมา นั้นเขาเรียกว่าสมาธิ ถ้าสมาธิเกิดจากความสงบของใจ แล้วใจที่ยังไม่สงบ ทำไมมันถึงไม่

สงบ มันไม่สงบเพราะมันมีต้นหาความทะยานอยาก มันมีแรงขับของมัน แรงขับของมัน เป็นจิตนิสัย จิตนิสัยของคนเกิดมาแตกต่างกัน

เพราะกรรมที่สร้างมาแตกต่างกัน เพราะกรรมที่สร้างมาแตกต่างกันมันถึงให้ มุมมองของจิตนี้แตกต่างกัน ความที่มุมมองแตกต่างกันเราถึงบอกว่าพอนั่งทำความสงบ ของใจเขาบอกเลยนะ บอกว่าวิธีใดวิธีหนึ่งเป็นวิธีการที่ถูกต้อง มันไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้อง วิธีการที่จะถูกต้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกวิธีการไว้ถึง ๔๐ วิธีการ กรรมฐาน ๔๐ ห้อง พุทธานุสติ ธรรมานุสติ สังฆานุสติ มรณานุสติเห็นใหม่ สิ่งต่างๆ เช่น อานาปานสติ

สิ่งนี้ทำให้จิตนี้มันเกาะเกี่ยวด้วยความคล่องตัวของมัน ความคล่องตัวของมันนะ แต่ถ้า การปฏิบัติเห็นใหม่ เราเป็นชาวพุทธใช้ใหม่ พุทธานุสติ พุทธโศคือชื่อขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาของเรา เราก็นึกพุทธโศ พุทธโศก่อนเพื่อน ก่อนเพื่อนคือหลักเริ่มต้น พุทธโศคือระลึกถึงศาสดา ระลึกถึง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้แต่ชื่อขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ คຸ້ມครองเราได้แล้ว

เรานึกพุทธโศ พุทธโศ พุทธโศ ทุกคนในพุทธศาสนาจะคิดถึงพระพุทธเจ้าทั้งนั้น พุทธะ พุทธะ ทำไม่ต้องพุทธโศๆ อ้าว อย่างน้อยก็บอก เอ๊ย พวกเดียวกันเว้ย พุทธโศพวก เดียวกัน เขาก็มีความเมตตาเราเห็นใหม่ คำว่าพุทธโศมันมีอำนาจวาสนาบารมีคຸ້ມครองเรา อยู่แล้ว แล้วพุทธโศ พุทธโศนี่ เป็นคำบริกรรม เป็นวิธีการวิธีการหนึ่ง ถ้าจิตนิสัยของคน เป็นจิตนิสัยที่สร้างแตกต่างกันมา พุทธโศ ธรรม โสงโฆ อานาปานสติกำหนดลมหายใจ ใช้ตรีภักในธรรมเห็นใหม่

เวลาตรีภักในธรรม เวลาพระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร พระสารีบุตรได้ฟังธรรม ของพระอัสสชิ จน พระสารีบุตร เป็นพระโสดาบันขึ้นมา อยากประพฤติปฏิบัติ แล้วไป บวชกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขนาดเป็นพระโสดาบัน พระโมคคัลลานะเวลา นั่งยังโง่งง เห็นใหม่ นั่งสัปหงกโง่งง ขนาดพระโสดาบันนะ พระพุทธเจ้ามาสอน โดยฤทธิ์เลย

“โมคคัลลานะถ้าเธอง่วงนอนนักก็ตริกในธรรม” ตริกคือใช้ปัญญา ตริกในธรรม ให้มันตื่นตัว ไซ้ใหม่

“ถ้าเธอง่วงนอนนักก็เอาน้ำลูบหน้า ถ้ายังง่วงนอนอยู่ ให้แหงนหน้าดูดาว ถ้ามันง่วงนอนนักก็นอนเถอะ แล้วเดี๋ยวก้อยตื่นขึ้นมาปฏิบัติ”

นี่พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้จริงๆ มันสอนโดยตามความเป็นจริงเห็นใหม่ ถึงบอกว่าตริกในธรรมเป็นวิธีการหนึ่งนะ ตริกในธรรมคือใช้ปัญญาตริกในธรรม ตริกในปัญญาอบรมสมาธิ ฉะนั้นถึงบอกว่าการนั่งสมาธิ ถ้าเราจะกำหนดพุทโธ กำหนดธัมโม กำหนดสังโฆ กำหนดอานาปานสติ สิ่งใดที่เราทำแล้วมันเป็นประโยชน์กับเราเห็นใหม่

สิ่งที่เป็นประโยชน์หมายถึงว่ามันปฏิบัติไปแล้วมันคล่องตัว มันดีขึ้นมา เวลาพุทโธแล้วมีสิ่งเข้ามาอยู่ในหัวไซ้ใหม่ จะบอกว่าถ้าสิ่งใดมันเข้ามาในหัวเราก็พยายามพุทโธ พุทโธ ถ้าเราตะโกนได้ เราตะโกนในใจ พุทโธ พุทโธ พุทโธ เพราะเราปฏิบัติใหม่ มันต้องทำอย่างนั้น เพราะอะไร เพราะว่าเด็กๆ นี่ คุณผู้ใหญ่จะนั่งสงบเสงี่ยมหมดเลย เด็กมันเล่นตลอดเลย เด็กมันทำตัวสบายหมดเลย ทำไมมันทำได้ล่ะ เพราะอะไร เพราะมันเป็นเด็กเห็นใหม่

จิตใจเราก็เหมือนกัน จิตใจของเราเมื่อมันยังเป็นเด็กอยู่มันยังไม่มีแรงของมัน มันทำไม่ได้หรอก แต่ถ้าคนพุทโธ พุทโธ พุทโธจนเคยเห็นใหม่ ทีนี้พุทโธเรายังทำไม่ได้ เพราะเรายังอ่อนแอ พออ่อนแอคำว่าตะโกนขึ้นมาทำให้มันคงขึ้นมา ใฮ่นี่มันเป็นสามัญสำนึกของคนที่มีมันจะปฏิบัติเป็นขั้นเป็นตอนนะ ใฮ่นี่มันเป็นประสบการณ์ประสบการณ์อย่างนั้น มันจะมีความคิดมันแวบ มันแลบตลอดๆ พอมันแลบตลอด ทีนี้เวลาปฏิบัติเห็นใหม่

พอเราปฏิบัติอย่างที่พูดเมื่อกี้ที่ว่า ถ้าเราฟังเทศน์ไปพอจิตมันสงบมันเป็นอย่างไร มันเป็นผล แต่นี่เราปฏิบัติแล้วมันไม่มีสิ่งใดเป็นผลตอบสนองเลย มันก็ อ้อ ไม่สันติภูฏิกโก ไม่สันติภูฏิกโกคือไม่ได้สัมผัส ไม่ปัจจัดตั้งมันเกิดขึ้น กับเราไม่มี ทีนี้พอเราไม่มี ถ้าเรามีครูบาอาจารย์เห็นใหม่ ครูบาอาจารย์ทำอย่างไร ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ นี่ก็นั่งพุทโธ พุทโธ อยู่ตลอดเวลาทำไมมันถึงทำไม่ได้

ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติมานะ โอ้อโฮ เวลาจะกินจะนอนนะ เอ็งก็กิน เยอะๆ นะ เอ็งก็นอนตามสบายเลยนะ เวลาเอ็งทำพุทโธเอ็งก็มานึกพุทโธแล้วเอ็งจะเอา พุทโธได้นะ เอ็งก็เอาหัวปักโลกใจ ครูบาอาจารย์ท่านถึงอดนอนผ่อนอาหาร ธาตุ ๔ ชั้น ๕ ธาตุมันทับจิต คนเรามีพลังงานเหลือใช้เหลือเพื่อ คูสิทางโลกเห็นใหม่ กินอาหารกิน เต็มที่เลยแล้วก็วิ่งออกกำลังกายเพื่อจะไล่ไขมัน มันมีเหตุผล

นี่พูดถึงว่าทำไมมันถึงไม่ได้ คำว่าไม่ได้มันเรคิดของเราเองใจ แต่มีครูบาอาจารย์ ท่านจะให้อดนอนผ่อนอาหาร พออดนอนผ่อนอาหารมันก็จะทำให้ไอ้ที่เรคิดไว้ใน หัวนี้มันกำลังมีไม่มากขึ้น พลังงานมันน้อยลง ธุดงค์เป็นเครื่องขัดเกลากิเลส ธุดงค์ ๑๓ ของพระป่าเรา มันมีเดี่ยว อาสนะเดี่ยวต่างๆ เป็นการขัดเกลากิเลส แต่ถ้าเป็นโลกก็ แหม มันมีเดี่ยวก็ยุ่งอยู่แล้วยังต้องมาถือธุดงค์อีก โอ้อโฮ ยุ่งๆ เข้าไปใหญ่เลย ไอ้ทำ สบายๆ ไม่ชอบ ชอบยุ่งๆ นั่นนะ ไอ้อย่าง มันขัดเกลากิเลส ไอ้อย่าง กิเลสมันไม่พอใจใจ พอไปบังคับมันมีข้อจำกัดเห็นใหม่

ผู้ใหญ่เขานั่งเรียบร้อย เด็กมันนอนอย่างไรก็ได้ ตามสบายมันเลย พอมีหลักขึ้นมา ก็ต้องทำตัวเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาแล้ว ทำตัวให้จิตมันมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมาแล้ว ที่นี้มันจะแวบ ขนาดไหน มันมีเครื่องต่อรอง นี่พูดถึงเหตุในการปฏิบัติ มันมีเป็นสเต็ปๆ ขึ้นมานะ แต่ เราจะบอกว่าเอากำปั้นทุบดินเลย แล้วนี่พุทโธ พุทโธ ไม่เคยสงบเลย โอ้อโฮ แล้วไปปล่อย ตามสบายนี้มันสงบ ไม่มีทาง

ไอ้ปล่อยตามสบายๆ มันจีลายน้ เราไปถึงแม่น้ำปล่อยจีลียงไปเลยนะ จีนี้ลอย ตูบป่องๆ ไปตามสบายเลย นั่นนะ ไอ้ทำสบายๆ มันจีลายน้ แต่ถ้าไอ้ความจริงจัง ไอ้ทำ ตามความตั้งใจ แต่ตั้งใจมันก็ทุกข์ ทุกข์มันเป็นความจริง ฉะนั้นนี่พูดถึงการทำสมาธินะ

ถาม : เคยฝึกคลุมหายใจ แต่ทำไมยังไม่นิ่ง ควรจะปฏิบัติอย่างไร

หลวงพ่ : การคลุมหายใจนะเป็นอานาปานสติ ฉะนั้นการคลุมหายใจ กำหนดคลุม หายใจเข้าออก เข้าออกคลุมหายใจ ถ้าคลุมหายใจ ถ้าจิตเรา ถ้าเราเห็นผลใช้ใหม่ เรามี ศรัทธาความเชื่อในพุทธศาสนา ถ้าเรามีศรัทธาความเชื่อในพุทธศาสนาความเชื่อมันจะ ไปทำให้เรามั่นใจ

แต่ถ้าเราทำด้วยความโลเลของเราเห็นใหม่ กำหนดลมหายใจเข้าออกนะ ปัมลม มันอัดลมทุกวันเลย มันอัดลมแล้วคนไปเติมลมมันทั้งวันเลย ปัมลมนี้ ปัมลมมันไม่เห็นจะเป็นประโยชน์กับใครเลย แต่ถ้าลมหายใจแค่ผ่านเราเนี่ย มันจะมีความดึงามขึ้นมาเพราะมีสติรู้ เรามีสติรู้มันจะเป็นประโยชน์ทันทีเลย แต่ถ้าเราว่าลม ลมก็คือลม จิตนี้เกาะลม เพื่อให้เกิดความสงบ จิตนี้เกาะลม อานาปานสติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กำหนดอานาปานสติ จนจิตสงบเข้ามานะ ปฐมยาม มัชฌิมยาม ตั้งแต่ปฐมยามนะ บุพเพนิวาสานุสสติญาณ พอจิตสงบเข้าไปเห็นข้อมูลของจิต เวลาจุตูปปาตญาณเห็นใหม่ มัชฌิมยาม นี่เห็นอนาคตแล้วจิตมันจะไปเกิด อาสวักขยญาณถึงที่สุดชำระกิเลส มาจากไหน มาจากลมเป็นพื้นฐาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำอานาปานสติ จนจิตสงบแล้วออกใช้ปัญญา

จะนั่นที่บอกว่าทำไมเรากำหนดลม คุณลมหายใจแล้วทำไมมันถึงไม่นิ่ง มันไม่นิ่ง มันอยู่ที่ใจเรามันไม่นิ่ง ลมมันไม่ให้พึชกับใครหรอก คุณลมมันพัดไปพัดมา อากาศมันให้พึชกับใคร ไม่มีให้พึชกับใครเลย มีแต่ใจเรานะ วันนี้ลมไม่ดี วันนี้ลมดี ใจจะไปให้ค่ากับลมอีกนะ ลมมันไม่นิ่ง คือใจเรามันไม่นิ่ง ถ้าใจเรามันนิ่งเห็นใหม่เราตั้งใจของเราแล้ว กำหนดลมหายใจ

ใจของเรานี้มันเป็นนามธรรม นามธรรมเหมือนกับ คุณติ อากาศมันกระจายไปทั่ว ความรู้สึกเรานั้นก็กระจายไปทั่ว เอาเกาะกับลมไว้ เกาะกับลมไว้ เกาะกับความรู้สึกที่ลมไว้ เอาลมอานาปานสติให้จิตมันเกาะไว้ จิตมันแสดงตัวออกมาเห็นใหม่ มันไม่คิดไปตามอำนาจของมัน แล้วคุณไปเรื่อยๆ คุณไปเรื่อยๆ คุณไปเรื่อยๆ คุณไปเรื่อย อย่างน้อยนะ มันทำให้เราเป็นคนดี อย่างน้อยมันทำให้เรามีสติสัมปชัญญะ เราจะไม่ปล่อยให้ความคิดเรา ไม่ปล่อยให้ตัวเราไปตามอำนาจของเรา

คุณติเราอยู่บ้านเห็นใหม่ จะนอนอย่างไรก็ได้ จะดีลังกา จะนอนอย่างไร จะกินอย่างไรมันสะดวกทั้งนั้นนะ พอเรากำหนดลมหายใจปั๊บเราบังคับแล้ว บังคับแล้วมันต้องคุณลม กำหนดลมหายใจเห็นใหม่ เราบังคับตัวเราเองอย่างน้อยมันก็มีสติปัญญา สติคนเราเห็นใหม่พระพุทธเจ้าพูดในพระไตรปิฎกนะ คนที่มีสติชั่ววินาทีเดียวดีกว่าคนปล่อยอารมณ์ความรู้สึกไปตลอด ๑๐๐ ปี ๑,๐๐๐ ปี

ทีนี้เราฝึกสติของเรา สติตัวนี้ที่จะมาเตือนจิตเราให้มันมั่นคงขึ้นมา ถ้าจิตมันคง
 ขึ้นมาเห็นไหม มีสติอย่างเดียว มีสติมีลม เห็นไหมกำหนดลมด้วยสติ มันทำให้เรามีสติ
 มันทำอะไรมันก็ถูกต้องขึ้นมา แล้วมันพัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ เราจะมีคุณค่าขึ้นมาเรื่อยๆ แต่
 ทีนี้ถ้าโดยกิเลส มันจะโต้แย้งไง ภาวนามาตั้งนานก็ไม่เห็นได้อะไรเลย เวลามันอยู่
 ดำรงชีวิตเป็น ๑๐ ปี ๑๐๐ ปีไม่เป็นอะไรนะ

พอนั่งอานาปานสติมันก็บอกว่าจะเป็นพระอรหันต์วันนี้ ถ้าวันนี้ทำอานาปานสติ
 แล้วไม่ได้เป็นพระอรหันต์ มันจะไม่ยอมไง คือเราไปคาดหมายผล ไปคาดหมายผลชะ
 มหาศาลเลย แล้วพอทำอะไรมันก็ไม่ได้ เราคิดว่าศาสนาพุทธนี่นะคือการจับฉลาก เวลา
 ภาวนาปั๊บก็จะเอาเลยโศดาบัน สกิทากา จะล้วงกระป๋องเอาเลยนะ จะเอาโศดาบัน คิดเอา
 อย่างนั้นเลย นี่กิเลสมันคิดอย่างนั้น พอไม่ได้ด้วยความคิดปั๊บบันน้อยใจละ

นั่งนุ่นก็ไม่ได้ ทำนี่ก็ไม่ได้ ไม่เห็นได้อะไรเลย แล้วเอ็งเกิดมาแล้วได้อะไร เกิดมา
 นั่งอยู่นี้ได้อะไร ก็ได้ชีวิตมาแล้วเห็นไหม เราได้คุณงามความดีมาอยู่แล้ว มันจะได้ไม่ได้
 นะ ในเซนของญี่ปุ่นเขาไปเจาะภูเขา นั่งเจาะภูเขาต้อกๆ ๓๐ ปี เขาภาวนาของเขาด้วย
 การเจาะภูเขา เจาะภูเขาที่ทะเลเลยนะ เหมือนที่เราทำทาง เขาไปเจาะอยู่ ๓๐ ปีนะ

ดูสิดูที่เขาฝึกมวย ฝึกอะไรกัน เขาทำเวลาของเขาเท่าไร แล้วเรานั่งเท่าไร ๒ นาที
 นั่งได้ ๒ นาทีนะ แต่เหมือนกับ นั่ง ๒ ปีนะ ๒ ปีแล้วเลิกเว้ย ลืมตามาแค่ ๒ นาที เราทำ
 กันอย่างนั้น แล้วเราเหมือนกับ เป็นการคาดหมาย ฉะนั้นจะบอกให้มันจริงจัง สิ่งที่มีมันทำ
 มาทำไมไม่นั่ง มันต้องนั่งได้ เราตักน้ำใส่ภาชนะมันต้องเต็มได้ เราทำของเรามันต้อง
 เป็นไปได้ ถ้าเราคิดอย่างนี้ปั๊บบ เราจะได้แย้ง

พอโต้แย้งขึ้นมาเนี่ย กิเลสที่มันเคยุแหย่เราเนี่ย มันจะยุแหย่เราไม่ได้เพราะอะไร
 เพราะเรามีปัญญาครอบคลุมไว้ แต่ถ้าเราไม่มีปัญญาครอบคลุมไว้นะ เวลาเราทุกขนะ
 เวลาเราทุกขนะหมูตัวหนึ่ง พอพรั่งนี้ปฏิบัติขึ้นมามันเป็นวัฏแล้ว พอพรั่งนี้มันจะมาเป็น
 ช้างละ มันใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ นี่ก็เหมือนกัน มันทุกขมันก็ใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ

แต่ถ้าเรามีปัญญามากุมมันไว้นะ ปัญญาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้าง
 บุญญาบารมีมาขนาดไหน ครูบาอาจารย์เราสร้างบารมีมาขนาดไหนท่านยังต้องภาวนา
 อยู่ถึง ๖ ปี โอ้เราเนี่ยสาวก สาวกจะได้ยินได้ฟังเราปฏิบัติมาขนาดนี้มันจะมีบุญญาบารมีมาขนาด

ไหน อ้าว แล้วหนูไม่มีเวลา ต้องทำงานอย่างอื่น ทำงานอื่นก็ทำงานเลี้ยงร่างกาย แล้วทำงานสิ่งที่เป็นคุณธรรมเป็นบุญกุศลที่เลี้ยงจิตใจนี่

เวลาจิตใจที่มันทุกข์ขึ้นมา โครมาทุกข์กับเรา เวลาเราสุขโครมาสุขกับเรา หน้าทำการงานเราก็ทำ เกิดมาเป็นคน เขาก็ทำ เราก็ทำ เวลาเขาปฏิบัติขึ้นมา เขาปฏิบัติ เราก็คปฏิบัติ เราคิดอย่างนี้นะ เวลาอยู่ในป่าในเขา เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมา ทำไมครูบาอาจารย์ท่านทำได้ละ ทำไมเราทำไม่ได้ เราก็ค้น ท่านก็ค้น ต้องทำได้สิ เห็นไหมพอทำได้ขึ้นมามันก็มีกำลังใจเห็นไหม มันมีกำลังใจ ทุกคนท้อแท้ทั้งนั้น ใครบ้างไม่ท้อแท้

วันหนึ่งก็ทุกข์ สองวันก็ทุกข์ นั่งขึ้นมามีแต่เจ็บปวดทั้งวันใครจะไม่ท้อแท้ แต่ถ้าท้อแท้แล้วอ่อนแอนะ ก็เสสมันกระที่บข้าเลยละ เลิกดีกว่า เลิกเลย เลิกดีกว่าก็เท่านั้น แต่ถ้าเรามีกำลังใจขึ้นมาะ มันสู้ มันใช้ปัญญาเห็นไหม คนที่เรารู้ได้ปัญญาเราเท่านั้น ปัญญาเห็นไหม เวลาฟังเทศน์จากครูบาอาจารย์ ถ้าเทศน์จากครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ให้เราฟัง แต่ถ้าเวลาเราอยู่ของเรามันต้องเกิดปัญญาจากเรา

ถ้าปัญญาเกิดจากเราเห็นไหม อตตาทิ อตตโนนาโถ เวลามันเจ็บไข้ได้ป่วย เวลามันมีปัญหาขึ้นมา ปัญญามันจะไล่ต้อนเลย เวลาเอ็งนั่งเล่นเกมส์ ๑-๘ ชั่วโมงเอ็งนั่งได้พอมีงจะมานั่งสมาธิ ๒ นาทีมีงจะตาย ถ้ามันขึ้นมาะ เออ ตาสว่างเลย อืม พุทโธได้แล้ว โอ้โฮ กำหนดได้เลย นี่ไงปัญญามันคุมไว้เห็นไหม ถ้าไม่มีปัญญามันคุมไว้ละ เลิกเหอะ เลิกเหอะ เลิกเหอะ

แต่ถ้ามันมีปัญหาคุมไว้ ปัญญามันคุมไว้ละ สู้ๆ แล้วพอปัญญามันพูด หูตาสว่างนะ หูตาทองเลย พอหูตาทองภาวนาอีกครั้งวัน แต่ถ้าไม่หูตาทอง แล้วปัญญายังนี่นานๆ เกิดทีหนึ่ง ใ้อ่างที่พูดพุทโธ พุทโธมันแวนออก แวนมันเข้ามาในหัวใจ ใ้อนี้ปัญญากว่าที่จะเกิดอย่างนี้ได้ นะ ใ้อกิเลสมันจะไม่ให้เกิดหรอก มันจะมีเหตุผลของมัน ฟรุ้งนี้จะทำงานไม่ไหวนะ นั่งไปนี่นะเดียวเจ็บไข้ได้ป่วยนะ หมอเขาบอกอยู่แล้วคนนั่งนานไม่ได้ อู้ย เหตุผลมันเยอะ เหตุผลกิเลสมันเยอะมากเลยนะถ้าเราไม่เอาปัญญามันคุมไว้เห็นไหม ถ้าเอาปัญญามันคุมไว้เราสู้มันได้ เราสู้มันได้ เราสู้มันได้

นี่ทำไมใจไม่นิ่ง จะนิ่งไม่นิ่งมันไม่ใช่หน้าที่ของเราให้กะแนน จะนิ่งไม่นิ่งมันอยู่ที่เหตุและผล นี่ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ถ้าสติมันดีของมันแล้วกำหนดสมคูลของมัน มัน

เป็นไปไม่ได้หรือที่มันจะไม่ลงไม่เป็นสมาธิ มันเป็นไปไม่ได้ แต่นี่นะ เหมือนร้อยเข็ม เขาร้อยเข็มเขาคั้งใจของเขา นี่ร้อยเข็มแถมมองไปนุ่น มือไปไหนก็ไม่รู้แล้วจะให้เข้า ไม่มีทางหรือ ฉะนั้นหน้าที่ของเราพุทโธ พุทโธ กำหนดลมหายใจ โทษนะ เอ็งจะไปไหน ไปเถอะจิตเอ๊ย เอ็งจะไปไหนก็ไป กุพุทโธอยู่นี้ กุลลมหายใจอยู่นี้ มึงจะคิดอะไรคิดไปเถอะ พุทโธอยู่นี้ กุลลมหายใจอยู่นี้ อ้าว คูนัน คูนัน เดี่ยวรู้ผล เดี่ยวต้องรู้ผล ไม่รู้ผล เป็นไปไม่ได้

ถาม : ขอความเมตตาหลวงพ่อ แนะนำการเริ่มต้นภาวนาเข้าค้ำะ การบริกรรมพุทโธหรือหายใจเข้าพุท ออกโธ

หลวงพ่อ : อันนี้มันเป็นการปฏิบัติเบื้องต้น การปฏิบัติเบื้องต้นเราคุยกับผู้ใหญ่ เราคุยกันรู้เรื่อง เด็กๆ เราปล่อยตามประสาเด็ก ผู้ใหญ่เราพูดกันเข้าใจ คือเด็กๆ เราพูดกันไม่ค่อยเข้าใจหรือ ฉะนั้นเวลาเราปฏิบัติใหม่เหมือนเด็กๆ คนปฏิบัติใหม่เหมือนเด็กๆ ไม่รู้อะไรเป็นอะไรหรือ

ที่นี้ไม่รู้อะไรเป็นอะไรเพราะอะไร ยิ่งเป็นนามธรรม ความคิดเป็นนามธรรม ลมหายใจเป็นนามธรรม แล้วจะทำอย่างไร จินตมันไม่ถูก อะไรก็ไม่ถูก ฉะนั้นครูบาอาจารย์ถึงบอกว่าจะให้เป็นรูปธรรม หายใจมีไหม หายใจได้ไหม หายใจได้ พัด! เห็นไหมให้นึกพุท หายใจออกให้นึกโธ เห็นไหมทำอย่างนี้

เราเรียนร่ำมวยกันเราทำอะไรไม่เป็นหรือ แล้วบอกว่าเตะซ้าย เตะซ้าย อะไรๆ เตะๆ ยังไม่รู้ละ ใสนี้ก็พุทโธ พุทโธ อะไรพุทโธ ฉะนั้นเราจะบอกว่าการปฏิบัติเบื้องต้นนี่นะลมหายใจเข้าพุท ลมหายใจออกให้โธนี่ถูก ความถูกต้อง การประพฤติปฏิบัติเริ่มต้นเหมือนการฝึกกีฬาทุกๆ ชนิด การเริ่มต้นตามกติกาของนักกีฬาอย่างใด เขาใช้อย่างใด กติกาเขาเล่นกันในเกมส์อย่างนั้น เขามีกฎกติกาอย่างใด เราต้องศึกษากติกานั้นแล้วเราแข่งขันนั้น เราจะทำผิดกติกานั้นไม่ได้เพราะเราจะแพ้ เขาปรับแพ้เลยถ้าทำผิดกติกานะ

เราต้องศึกษากติกานั้นว่านักกีฬาเช่นนี้เขามีกฎห้ามอย่างใด ฉะนั้นพอเราจะมากำหนด มาภาวนานี้ มันก็เหมือนกับว่าความจำเป็นที่ให้มันชัดเจนเห็นไหม เรายังไม่รู้อะไรเลย แล้วกติกาก็บอกไว้นะ ต้องมีสตินะ ต้องมีสติ ต้องตั้งใจให้ดีนะ แล้วสติมันเป็น

อย่างไร สติมันเป็น ส เสือ ต เต่า สระอิ ไซ่ใหม่ สติคือความระลึกรู้ แล้วลมหายใจเป็น
อย่างไร

ฉะนั้นเวลาลมหายใจเข้านึกพุท ลมหายใจออกนึกโธ นี่ถูกต้อง พุทโธ พุทโธ
เพราะมันเป็นรูปธรรม เป็นสิ่งที่ป็นวัตถุที่จับต้องได้ชัดเจนมาก ฉะนั้นผู้ที่ฝึกใหม่ ครูบา
อาจารย์ที่สอนใหม่ สอนเด็กใหม่ สอนอย่างนี้ สอนอย่างนี้ แต่ถ้าสอนบอกว่าให้พุทโธ
พุทโธ พุทโธอย่างเดีวเลย พุทโธ พุทโธ พุทโธมันก็ท่องไซ่ใหม่ แล้วอะไรเป็นจับ
เริ่มต้นอย่างไร ถ้าลมหายใจ ลมหายใจเดีวมันก็หลุดเห็นใหม่

ตอนนี้ลมหายใจ พืด! มันย้า มันตอกย้า ๒ ทีใจ ลมหายใจหนึ่งให้ความรู้สึกชัดๆ
แล้วยังตอกย้าคำว่า พุท! ลมหายใจออกมันก็รู้ตัวของมันอยู่นั้นนะ ยังตอกย้าว่า โธ! มัน
ตอกย้าให้ชัดเจนเห็นใหม่ ทำอย่างนี้ไปเรื่อยๆ เรื่อยๆ เห็นใหม่ พอเรื่อยๆ มันก็อือ ภูเล่น
เป็นนะเวีย ภูชักเล่นเป็นเห็นใหม่ พอเล่นเป็นขึ้นมานะ ทีนี้พอลงไปแข่งขัน เขามีทักษะ
เขามีแบบว่ามีคู่แข่งไซ่ใหม่ คู่ต่อสู้ เขาจะคอยป้องกัน แล้วเราจะทำอย่างไรละ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราปฏิบัติไปคู่ต่อสู้เราก็คือกิเลสใจ คู่ต่อสู้ของเราคือความเคย
ใจ กิเลสมันจะสะดวกสบาย จะไม่มีเหตุมีผล มันจะเรียกร้องแต่ผลประโยชน์ของมัน
มันจะทำอะไรตามใจตัว มันจะเอาแต่ความสะดวกสบาย มันจะเอาบอกว่าอะไรก็ได้
นิพพานยัดใส่อกเลย นิพพานยัดใส่อกเลย มันไม่มี ฉะนั้นพอเราพุทโธไปเห็นใหม่ ใ้
กิเลสค้นหาทะยานอยากมันก็เริ่มรับรู้แล้วนะ อ้อ จะพุท จะภาวนาไซ่ใหม่ อ้อ จะพ้นจาก
มือฉันทไปไซ่ใหม่

มันก็จะมึลูกเล่นมาแล้วนะ พอมีลูกเล่นมานี้ พุทโธ พุทโธ พุทโธนะ มันก็หายไป
เลย หลับไปเลย ตกวงค์ไปเลยเห็นใหม่ ครูบาอาจารย์ที่ภาวนาเป็น ท่านบอกว่า ถ้าพอ
มันถึงระดับนี้แล้ว พอภาวนาเริ่มรู้จักกติกาแล้วนะ เราทิ้งสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ลมหายใจอย่าง
เดีวก็ได้ ลมหายใจชัดๆ เลย พืดๆ ชัดๆ เลยไซ่ใหม่ ฉะนั้น กิเลสที่จะมาต่อต้านมันไม่มี
ช่องทางให้มันแสดงอำนาจได้มาก ถ้าลมหายใจนึกพุท ลมหายใจออกนึกโธนี่เห็นใหม่
ทั้งลมหายใจด้วย ทั้งพุทโธด้วย เราต้องตั้งใจ

แต่เดิมไม่ทำอย่างนี้ก็ไม่ทำไม่เป็น พอทำเป็นขึ้นมาแล้วนะ มันต้องรับผิดชอบมาก
มันก็จะเบล่ออีก ฉะนั้นถึงต้องทิ้งสิ่งใดสิ่งหนึ่ง พุทโธๆๆๆๆ พอพุทโธ พุทโธปั้มมันไม่

ออกใจ พุทโธๆๆ พุทโธไวไวเลย พุทโธๆๆ เพราะเรานี้ก็อย่างเดียว มันไม่กำหนดลม ใจใหม่ ถ้าเรากำหนดพุทโธพร้อมกับลม พุทที่ลมที่มันช้า มันหน่วงกัน ฉะนั้นพุดถึงถ้าเราทิ้ง แล้ว พุทโธไวไวเลย พุทโธๆๆ มันก็ไม่มีอะไรแฉลบใจ จิตมันไม่แวบออกเพราะ พุทโธซัดๆ เห็นใหม่

ถ้ามันเหนื่อยนักหรือไม่ถูกกับจริตนิสัยก็วางพุทโธซะ ลมหายใจอย่างเดียว พืด! ลมหายใจอย่างเดียว เพราะคนทำเป็นนะ คนทำเป็น เพราะเป็นผู้ใหญ่แล้ว ไม่ใช่เด็กแล้ว แต่เด็กก็ต้องสอนให้เด็กทำอย่างนี้นะ ถ้าเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาก็ต้องสอนทำอย่างนี้นะ แล้วทำอย่างนี้ไปซัดๆ นี่พุดถึงการภาวนาเบื้องต้น แล้วทำไปเราจะรู้ของเราขึ้นมา พอรู้ขึ้นมา มันก็เหมือนนักกีฬา พอนักกีฬาขึ้นไปแข่งขันแล้วนะ

นักกีฬานี้ พอเข้าไปในการแข่งขันแล้ว นักกีฬาเจอแต่ละเกมส์ต่างๆ คู่ต่อสู้เขา ต้องศึกษาเทคนิคของฝ่ายตรงข้าม แล้วก็หาวิธีการป้องกัน นี่ก็เหมือนกันวันนี้พุทโธ แล้วลงสบาย กิเลสบอก โอ้โฮ วันนี้กูแพ้ะ พรุ่งนี้จะหลอกให้หัวปั่นเลยนะ พอวันนี้พุทโธ พุทโธนะ กิเลสมันบอกว่า เฮ้ย เป็นสมาธิแล้ว ลงแล้ว โอ้โฮ พอลงปั๊บแวบหายไปเลย นุ่น ลงกว้างๆไปเลย

อย่าเข้าใจว่าปฏิบัติแล้วกิเลสมันจะสาธุแล้วให้การส่งเสริมเรา กิเลสนะ มารนี่มันต้องการเอาจิตของเราไว้ในอำนาจของมัน มารนี่ร้ายกาจนัก มันอาศัยหัวใจของมนุษย์ เป็นที่อยู่อาศัยแล้วมันจะเอาหัวใจของมนุษย์นี่เป็นที่อยู่ของมัน มันไม่ปล่อยให้เราหลุดรอดไปได้หรอก ฉะนั้นมันจะมีเล่ห์ มีเหลี่ยม มีเทคนิคของมัน ทั้งล่อ ทั้งหลอก ทั้งลวง ทั้งถอด โอ้โฮ ร้อยแปด แล้วไม่ใช่ใครหรอก ความรู้สึกเราทั้งนั้น เรานี้หลอกเรา ไม่มีใครหลอกหรอก

ฉะนั้นประสบการณ์เวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้วนี้ มันมีประสบการณ์อย่างไร มันแก้ไขอย่างไร มันดูแลเขาอย่างไร มันพลิกแพลงใจ มันพลิกแพลงต้องมีอุบาย หลวงตาบอกว่าคนภาวนาต้องมีปัญญานะ ไม่ใช่ทำซื่อป้อ ซื่อป้ออย่างนั้น วันนี้ก็ทำอย่างนี้ พรุ่งนี้ก็ทำอย่างนี้ จนไอ้กิเลสมันสงสาร มันจะบอกไอ้คนทำ เฮ้ย มึงใช้ปัญญาบ้างสิ ทำไมมึงโง่งขนาดนี้วะ กินง่ายๆ ทุกวันๆ เลย จนกิเลสมันสงสารคนปฏิบัตินะ

เราก็มีอุบายบ้าง อุบายเห็นใหม่ กำหนดอย่างไร มีอุบายเห็นใหม่ วันนี้รักษาใจอย่างไร คุณเลของเรอย่างไร มันมีอุบายวิธีการมันก็สับหลัก สับหลักใจ มีสับหลักอย่าให้กิเลสมันรู้ทัน เราต้องมีปัญญาของเราแก้ไขไป เวลาประสบการณ์มันมีขึ้นมา มันประสบการณ์สันติภูมิกโก ปังจัตตัง วันนี้เป็นสมาธิขนาดนี้ พรุ่งนี้เป็นสมาธิมากน้อยแค่ไหน เพราะมากน้อย เหตุผลเป็นเพราะเหตุใด เหตุผลวันนี้มันดีเพราะเหตุใด เห็นใหม่สิ่งนี้มันจะสอน อ้อ วันนี้ทำอย่างนี้ๆ มันจะเป็นอย่างนี้ อ้อ วันนี้ไปเจอกับลมกระทบอย่างนั้นๆ มันอย่างนี้เห็นใหม่ นี่ประสบการณ์ ประสบการณ์มันพลิกแพลงให้ใจเราดีขึ้นๆ นี่มันพัฒนาไป นี่พูดถึงการปฏิบัติเบื้องต้นนะ

ถาม : ในสมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้ายกย่องภิกษุรูปหนึ่งว่ามีเอตทัคคะ เลิศในทางมีโรคน้อย อยากทราบว่าภิกษุรูปนี้เลิศกว่าพระพุทธเจ้าในด้านนี้หรือไม่เพราะพระพุทธเจ้ามีโรค แต่ภิกษุรูปนี้ท่านไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วยตลอดชีวิตเลย

หลวงพ่ : มี! ที่มีโรคน้อย มี เพราะว่าเวลาสร้างบุญ เวลาทำบุญกุศลเขาสร้างบุญของเขามาอย่างนั้น เอตทัคคะใช้มีโรคน้อย แต่บอกว่าจะมีกว่าพระพุทธเจ้าไหม ไม่! โรคนี้ นะ พระพุทธเจ้าเจ็บไข้ได้ป่วย พระพุทธเจ้าเป็นโรค หมอชีวกให้ยาพระพุทธเจ้าหลายรอบ ดังนั้นมีโรคน้อยหรือไม่มีโรคเลยมันเป็นบุญของเขา แต่ภิกษุบางองค์มีโรคประจำตัวมหาศาลเลย อันนี้มันเป็นบุญเป็นกรรมนะ นี่จะบอกว่าภิกษุเอตทัคคะทางนี้ จะเลิศกว่าพระพุทธเจ้าไหม ไม่มีใครเลิศกว่าพระพุทธเจ้าหรอก ไม่มี

ที่นี้เขาไม่มีโรคเลย แต่พระพุทธเจ้าท่านมีโรค มีโรคของพระพุทธเจ้า มันมีโรคแต่โรคข้างนอก แต่หัวใจมันไม่เดือดร้อนใจ หัวใจไม่เดือดร้อน หัวใจไม่ได้ทุกข์ยากไปขนาดนั้น ดังนั้น พระพุทธเจ้าเวลาสร้างบุญอุทิศมาเห็นใหม่ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าพระพุทธเจ้าเราที่ยังไม่เป็นพระโพธิสัตว์ ที่พระพุทธเจ้ายังไม่พยากรณ์เคยคณกรกอเวจีมาเหมือนกัน

จิตเรานี้มหาศาลนะ เวลาเกิดขึ้นปลายมียาวไกลมหาศาลเลย ฉะนั้น การที่มีมหาศาลมันต้องมีการทำดี มีการผิดพลาดมาในจิตใจนั้นมีมากมาย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานเห็นใหม่ แม้แต่จะปรินิพพาน อานนท์เรากระหายน้ำ เหลือเกิน พระอานนท์ไปตักน้ำ โอ้โฮ น้ำนี้ชุ่มหมดเลยเพราะกองเกวียนมันเพิ่งผ่านไป

พระอานนท์ก็บอกไปฉันท้งหน้าเถิดเพราะพระอานนท์รักมาก ไม่อยากให้พระพุทธเจ้าฉันท้งน้ำขุ่นๆ อย่างนี้เลย

“อานนท์เรากระหายเหลือเกิน” จนพระอานนท์ไม่อยากดื่ก แต่ด้วยความที่พระพุทธเจ้านี้กระหายเหลือเกิน ด้วยความที่จำเป็นก็ต้องดื่ก พอจะดื่กเห็นใหม่ เราจะบอกว่ากรรมอันนั้น กรรมอันนั้นคือน้ำขุ่น เวลาจะดื่กเฉพาะตรงที่จะดื่กใสหมดเลยนะ พระอานนท์นี่แปลกใจ พอดื่กขึ้นมาฉันท้งไปถวายพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าฉันท้งน้ำแล้ว

“สิ่งที่ไม่เคยเป็นไม่เคยมีมันก็เป็นแล้ว น้ำขุ่นๆ เวลาข้าพเจ้าดื่ก น้ำนั้นใสขึ้นมาได้อย่างไร”

“อานนท์มันเป็นอย่างนี้เอง มันเป็นอย่างนี้เอง”

เหตุที่น้ำขุ่นๆ ขึ้นมาเพราะกรรม กรรมที่ท่านได้เคยทำมา ท่านเป็นพ่อค้าโคต่างแล้วเวลาไปค้าโคต่างเห็นใหม่ เป็นเกวียนที่ ๒ ที่ ๓ ผ่านไปแล้วมันขุ่นก็เลยไม่อยากให้วัวนั้นกิน ดึงไว้ กรรมนั้นมันมาให้ผล แล้วสิ่งที่น้ำมันใสละ นี่อำนาจวาสนาบารมีเห็นใหม่เวลาน้ำมันใส ใส ที่ดื่กขึ้นมาละ มันเป็นอย่างนี้เอง บารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ เกิดหนหนึ่ง ตรัสรู้หนหนึ่ง ปรีนิพพานหนหนึ่ง โลกธาตุนี้หวั่นไหวเลย

ถ้าอย่างนั้นย้อนกลับมาที่ว่า ฉันท้งน้ำให้เอตทัคคะ แล้วแสดงว่าเลิศกว่าพระพุทธเจ้า ถ้าเลิศกว่าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าให้เอตทัคคะได้อย่างไร เขาไม่มีโรคของเขา ไม่มีโรค เป็นผู้มีโรคน้อย อย่างนี้มันเป็นการเปรียบเทียบจากข้างนอก แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไอ้โรคอย่างนั้นธรรมดาท่านไม่รักษาก็ได้ แต่นี้เพียงแต่พอรักษาขึ้นมาเห็นใหม่ เพราะรักษาโรคลม โรคอะไรต่างๆ มันไม่เลิศกว่า ไม่มีใครเลิศกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปได้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลิศที่สุด นี่พูดถึงพระนะ ไม่ป่วยตลอดชีวิตเลย ฉันท้งเพราะอันนี้มันถึงมาเป็นคตินิยมของชาวพุทธ ชาวพุทธเห็นใหม่ถวายยา ถวายต่างๆ ถวายเพื่อโรคภัยไข้เจ็บ ต่อไปจะได้ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ แต่เวลาไปทำกรรมอื่นกรรมอย่างอื่นมันก็มีนะ อย่างเช่นมนุษย์สมบัติ นี้ศีล ๕ ทำไมบางคนอายุยืนอายุสั้น

ต่างๆ มันก็มีของมัน ปาณาติปาตา เราทำลายเขาไว้ ถ้าเราไม่มีการทำลายเขาไว้มันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งเห็นไหม อันนี้พูดถึงโรคน้อย นี้เอตทัคคะ

เราจะบอกว่าคำว่าเอตทัคคะนี้ พระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของศาสนานะ พระพุทธเจ้าตรัสรู้อีกแรกเลย พระพุทธเจ้าสอนปัญจวัคคีย์ แล้วพระพุทธเจ้าสอนพระจีนมาทั้งหมดเห็นไหม แล้วสอนให้เป็นพระอรหันต์ด้วย แล้วพูดถึงเลิศทางไหนเป็นผู้ตั้งให้ด้วย คนตั้งคนนี้ คนตั้งคนที่ เป็น เนี่ย มันต้องมีพื้นฐานที่รู้ได้มากกว่าขนาดนั้นอยู่แล้ว ฉะนั้นเราจะบอกว่าไม่เลิศกว่าพระพุทธเจ้า เพียงแต่ว่าพระพุทธเจ้ายกย่องต่างหากละ พระพุทธเจ้ายกย่องให้เลิศทางนั้น เลิศทางนั้น แล้วมันเป็นสิ่งที่ว่า ในพระพุทธศาสนามันจะได้มีเหตุมีปัจจัยให้คนได้เห็น

ถาม : ทำไมพระอรหันต์ (พระอรหันต์) หลายองค์ตั้งแต่ยุคหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมาถึงปัจจุบันส่วนใหญ่จึงเกิดทางภาคอีสานในเวลาหรือยุคสมัยเดียวกันครับ

หลวงพ่ : อันนี้สำคัญมาก อันนี้สำคัญมากเพราะอะไร ในมงคล ๓๘ ประการเห็นไหม เกิดในประเทศอันสมควร ที่นี้เกิดในประเทศอันสมควร เราจะไปเกิดในประเทศไหนละ ฉะนั้นเกิดในประเทศอันสมควร เราก็เกิดในครอบครัวที่เจริญรุ่งเรือง เกิดในครอบครัวนั้น อันนี้เป็นผลบุญนะ ถ้าเราเกิดมาบวชเงินช้อนทองมา โครๆ ก็อยากเกิดมาบวชเงินช้อนทองมาด้วยสุขสบายทั้งนั้นนะ แต่มันไม่ค่อยเกิดกันเห็นไหม

แล้วถ้าเกิดมาอย่างนี้บวชมันเกิดในสมควรของโลก แต่มันไม่ได้เกิดในสมควรของธรรม ถ้าเกิดในสมควรของธรรมเห็นไหม เกิดในประเทศอันสมควร เกิดในพ่อแม่เห็นไหมคุณสิ ทางภาคอีสานมันเป็นวัฒนธรรมของทางภาคอีสานเพราะภาคอีสานส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา แล้วภาคอีสานเราฟังตั้งแต่สมัยหลวงตาเล่านะ

หลวงตาท่านเล่าว่าสมัยท่านเด็กๆ นี้ สมัยท่านเด็กๆ นะ เวลาหมู่บ้านเขาได้สัตว์มาได้อะไรมาเพราะสมัยก่อนมันก็ไม่มียุติการใช้ไหม มันก็ต้องหาอยู่หากินเอง พืชธัญญาหารก็ต้องหาเอง เวลาได้สัตว์ก็ได้สัตว์กันเอง เขาจะกินกันทั้งหมู่บ้านเลย เขาจะแจกกันหมด เขาจะแจกกันหมดนะ หลวงตาท่านบอกท่านยังจำได้ว่าท่านเคยเอาพวกเนื้อสัตว์ที่พ่อแม่หามาไปแจกตามบ้านคนอื่น ท่านยังได้ทำเลย ไม่มีตลาด ไม่มีอะไรทั้งสิ้น

คำว่าประเทศอันสมควรเห็นใหม่เพราะว่าคนภาคอีสานมีวัฒนธรรม มีวัฒนธรรม เข้าถึงพุทธศาสนา ถ้ามีลูกนะก็อยากให้ลูกได้บวชเห็นใหม่ อยากให้ลูกได้บวช อยากให้ ลูกได้ประพฤติปฏิบัติ อันนี้มันโดยพื้นฐานเห็นใหม่ แล้วเราไปเกิดในสังคมอย่างนั้น ดู สังคมอย่างนั้นสิ เราไปทางอีสานทุกคนจะไปถามเลยนะ คนเฒ่าคนแก่ นะ ทันท่วงปั้มัน ใหม่ ได้เคยอุปฐากหลวงปั้มันใหม่ ทุกคนจะไปถามหมด เพราะอะไร นั่นมันเป็น โอกาสของเขาใช้ใหม่

ถือว่าไปเกิดในภาคอีสาน ไปเกิดในยุคนี้ ยุคหลวงปู่เสาร์หลวงปั้มัน หลวงปู่ เสาร์หลวงปั้มันสร้างบุญมา เพราะสร้างบุญมาอย่างไร ก็ได้บอกบวชว่าอย่างนั้นเลย ถ้า ได้บอกบวชแล้วสังคมเป็นอย่างไร เราใหม่ๆ นะ พูดถึงเวลาเราไปทางอีสานกัน เวลา พระเดินไปเขาจะนั่งลงแล้วยกมือไหว้หมดเลย เขาจะกราบเลย แล้วตอนหลังสังคมมัน เริ่มเป็นโลกมากขึ้น เดียวนี้ค่อยลง ค่อยลงเรื่อย มันจะมีอยู่เฉพาะในแถวๆ ชนบท แต่ใน เมืองจะไม่มีแล้ว

แต่สมัยก่อนในเมืองก็หลบให้ นะ ถ้าเป็นพระไปเขาจะสาธุ แล้วเขาจะแบบว่า เขา จะยกย่องว่าอย่างนั้นเถอะ มันยกย่องมาด้วยความรู้สึก ยกย่องเป็นประเพณีไป อย่างเช่น มีพระเดินมา พวกเราจะไม่กล้าเดินสวนไปเลย ถ้าใครเดินสวนเข้าไป เขาบอกคนนั้นคน หยาบคนหนาเลย แต่เดี๋ยวนี้เดินชนกันนะ เดินชนกันโลกมันเจริญแล้ว นี่ไง เพราะว่าพูด ถึง ถ้ามันเข้าไปเกิดในภาคอีสานต้องไปเกิดอย่างนั้น ไปเกิดในยุคเดียวกัน แล้วมันก็เกิด ในยุคเดียวกันนะ เพราะว่าเวลาเราปฏิบัติไปแล้ว เราจะมาย้อนดูใจ มาย้อนดู เช่น หลวงปู่ เสาร์หลวงปั้มัน

หลวงปู่เสาร์ท่านปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า หลวงปั้มันท่านปรารถนาเป็น พุทธภูมิเป็นพระพุทธรูปเหมือนกัน ทีนี้พอประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วลูกศิษย์ลูกหาที่เกิด ขึ้นมา เกิดตามมา ตามมา เวลาหลวงปั้มันท่านเทศน์เห็นใหม่ เวลาพระไป พระที่มีภูมิ ธรรมทางหัวใจใช้ใหม่

“ช่วยจับขโมยให้ผมที เวลาเทศน์อยู่ เวลาเทศน์อยู่ทำหน้าที่แล้ว จิตมันทำงาน แล้วนี่ จะคอยจับทำ ๒ หน้าที เทศน์ไปด้วยและคอยจับจิตลูกศิษย์ด้วยว่า กิดออกนอกคู่ นอกทาง ผมไม่ถนัดใช้ใหม่”

“จับลูกศิษย์ให้ที จับลูกศิษย์ให้ที”

ท่านจะเทศน์เห็นใหม่ กรณีอย่างนี้ ที่ว่าเกิดร่วมสมัยเพราะอะไร เพราะหลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นเป็นครูบาอาจารย์ ท่านสร้างบารมีมากกว่านี้ เพราะหลวงปู่มั่นท่านบอกว่าท่านปรารถนาเป็นพระพุทธรเจ้า หลวงปู่เสาร์ท่านปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธรเจ้าเห็นใหม่

ที่นี้การบุกเบิกของท่าน การรื้อฟื้นของท่านมันยังอุกฤษฏ์กับพวกเรา สังคมยังไม่ มีใครนับถือ ไม่มีใครนับถือ ยังไม่มีใครเชื่อถือศรัทธาว่ามันมีมรรคมีผลจริง แล้ว ๒ องค์ นี้ท่านเป็นผู้บุกเบิกมา บุกเบิกมาเสร็จ พอบุกเบิกมา บุกเบิกมาได้อะไร บุกเบิกมาด้วยอะไร อย่างพวกเราก็ควายนั่งใจ ชนแม่งจะไปเลย กูเก่ง กูเก่ง ชนแม่งไปเรื่อยไม่ได้อะไร หรอก ได้ควาย ได้แต่ชน ชนเขา

แต่หลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นท่านมีบุญของท่านใช้ใหม่ ความรู้สึกของท่าน ท่านพิจารณาของท่าน สังคมเขาไม่เชื่อถือ มีอยู่ในประวัติหลวงปู่เสาร์ เวลาท่านธุดงค์ไปนะ มันก็มีแม่ชีใช้ใหม่ มีแม่ชีไปด้วย แล้วก็ไปปะขาวไปด้วย เขาว่าครอบครัวนี้จะไปไหนกัน แบบว่าชาวบ้านเขาถูกตากถาง เราจะบอกว่าไม่ใช่ควายนั่ง ควายนั่งมันก็ต้องชนจะไปใช้ใหม่ หลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นไม่เป็นอย่างนั้น

หลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นท่านธุดงค์ไปที่ไหนนะชาวบ้านเขาจะกลัวนะ ทั้งกลัว ปอบกลัวอะไร เขากลัวเพราะพระห่มผ้าสีดำๆ นี้ เขาทั้งกลัว เขาทั้งไม่ศรัทธา เขาทั้งวิ่งหนี แล้วถ้าพูดถึง คนที่เขาเป็นนักเลงหัวไม้ เขาก็พูดจาตากถาง สิ่งนี้เป็นภาวะสังคมที่ ท่านจะต้องเผชิญมา แล้วเผชิญสิ่งนี้มานะ มันต้องเผชิญกับความรู้สึกในหัวใจอีกนะ ถ้าคนโดนอย่างนี้ อย่างพวกเรานะไปไหนก็มีแต่คนตากถาง ไปไหนก็มีแต่คนดิฉินนินทานะ เออ กูเลิกลึกว่า กูกลับบ้านแล้ว กูเข้าวัดแล้ว กูไม่ปฏิบัติ แต่ท่านก็สู้ของท่านมาใช้ใหม่ ท่านผจญของท่านมา ท่านเผชิญของท่านมา

ฉะนั้น นี่ถึงบอกว่า การเกิดร่วมสมัยในโลกปัจจุบันนี้ ในสมัยหลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นนี้ หลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นท่านเป็นผู้บุกเบิกนะ ท่านเป็นผู้พยายามแสวงหาด้วยตัวของท่าน ท่านถึงมีวุฒิภาวะ ท่านถึงมีประสบการณ์ ท่านถึงสอนพวกเราได้ไง อย่างพวก

เราปฏิบัติกันประสบการณ์ของจิตนะ จิตเป็นสมาธิอย่างไร ทำอย่างเป็นสมาธิกำหนด
ลมหายใจอย่างไรกว่าจะเป็นสมาธิ

แล้วสมาธิเป็นอย่างไร ว่างๆ ว่างๆ ไอ้เบิร์คมันก็ร้องเพลงว่างๆ ว่างๆ เหมือนกัน
นะ ไอ้เบิร์คมันร้องเพลงสบายๆ ว่างๆ นะ ไอ้เบิร์คมันก็ร้อง ว่างๆ ว่างๆ มันว่างๆ
อย่างไร ท่านบอกท่านมีจิต อี้ๆ โอะ โอะ เขาไม่ว่าว่างนะ มันเหมือนเรามีตั้งค์ เราเหมือน
มีทรัพย์สมบัติ อื้อหือ ของเรามันไม่ให้ใครเห็นนะ มัน ไอ้โฮ กลัวเขากก ไอ้คนที่ว่ากูรวย
กูรวย มึงกุ่มาทั้งนั้นนะ ของที่ใส่มาขี้มเขามาทั้งหมดเลย

แต่ถ้าเรามีของเรานะไม่ให้ใครเห็นเลยนะ ไม่ได้ อันตราย อันตราย แก้วแหวน
เงินทองเก็บไว้อย่างดีเลย อันตราย อันตรายเพราะมันมีค่าจริงๆ นี่ก็เหมือนกัน ฉะนั้นถึง
บอกว่านี่ประสบการณ์ของจิต ถ้าจิตมีประสบการณ์ของมันเห็นใหม่ มันประสบการณ์
ของมัน มันทำของมันได้ ฉะนั้นเราเกิดยุคร่วมสมัยเดียวกัน นี่มันเป็นบุญกุศล แล้วนี่เรา
ไม่คิดตรงนั้น อย่างบุญ อย่างบุญเห็นใหม่คุณิ เราเอาวัตถุมมา

เขาจะไปมองที่วัตถุนะ ไอ้โฮ ของใครมากของใครน้อยนะ แต่เขาไม่ได้มองว่า
เจตนาคน เขามาบริสุทธิ์แค่ไหน เจตนา ไอ้โฮ เขามีความศรัทธาแค่ไหน จะมากจะน้อย
นะ ด้วยเจตนา นั้น มันทำให้บุญนั้นบริสุทธิ์ บุญนั้นมีมาก ถ้า ไอ้โฮ มีสมบัติมากมายเลย
ฮ่า พอกันที ทำสักแต่ว่าทำ บุญมันก็น้อยลงเห็นใหม่ ไอ้เจตนา นั้นสำคัญ เราไปมองกันที่
วัตถุไง เราไม่ได้มองกันที่หัวใจนะ เราไม่ได้มองกันที่เจตนา เราไม่ได้มองที่น้ำหนักอัน
นั้น ถ้ามองที่น้ำหนักอันนั้นเขาไปเกิดอย่างนั้น เขามีบุญของเขา เพราะเป็นบุญใจ มันถึง
ไปเกิดสภาวะแบบนั้น

พอเกิดแล้วมันได้บวช ได้มีโอกาส ไอ้เรานี้สิ พอจะบวชนะ วิ่งไปอีสานกัน
ไอ้โฮ มีอาจารย์ใหม่ อาจารย์จะให้บวชใหม่ พอไปเจอฉันมือเดียว ไปเจอบิณฑบาต ไป
เจอทาง กลับบ้านดีกว่า กลับบ้านแล้ว กลับบ้าน เพราะอะไร เพราะเราได้ฝึกกันมาอย่าง
นั้น พอเราได้ฝึกกันมาอย่างนั้นเราอ่อนแอ

แต่ถ้าเด็กเกิดที่นั่น เด็กได้เจอประสบการณ์อย่างนั้นมา มันเป็นวิถีชีวิตประจำวัน
ของเขา ชีวิตประจำวันของเขา เขาอยู่กับอย่างนั้นอยู่แล้ว แล้วที่บวชมา มันก็เหมือนไม้
เนื้อแข็ง มันเป็นไม้ที่มีคุณค่าอยู่ในป่า มันมีคุณค่าของมันอยู่แล้ว นี่พอเอามาใช้งาน ไอ้โฮ

มันมีประโยชน์ใหญ่เลย เห็นไหมเกิดในสภาพแบบนั้นแล้วบวชอีก พวกเราก็ไม่เอา เรา
อยากจะทำที่ดีๆ เราไม่อยากเกิดทุกข์ยากล่ะ เราก็ไม่อยากจะทำ เราเกิดมาจากทุกข์ยาก

แต่ถ้าเกิดอย่างนั้นแล้วเขาได้ประโยชน์อย่างนั้น มันเป็นความดีงามนะ เป็นความ
ดีงาม เป็นความดีงาม เป็นอำนาจวาสนา เพราะฉะนั้นอำนาจวาสนานี้ อำนาจวาสนาเกิด
มาโดยสังกรรม แล้วอำนาจวาสนาเกิดมาโดยจิต โดยการภาวนา จิตมันมีความสงบเข้ามา
จิตมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา นี่อำนาจวาสนาของเราละ อำนาจวาสนาของเราจิตสงบก็รู้ว่า
สงบ ทุกข์ก็รู้ว่าทุกข์ สุขก็รู้ว่าสุข แล้วเวลาแก้กิเลสมันถอดมันถอน

ขณะจิตที่เป็นโศคาบันนะ ขณะจิตที่เป็นปุณฺณ เป็นกัลยาณปุณฺณ ปุณฺณนี้คน
หนา ทำสมาธิยาก พอทำไปทำไปประสบการณฺ์เยอะมากนะ พอมันชำนาญขึ้นมามันจะ
เป็นกัลยาณปุณฺณ กัลยาณปุณฺณเพราะอะไร เพราะรูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร
เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร มันรู้เท่ารู้ทัน มันควบคุมใจได้ มันไม่ติด ไม่ไปตามบ่วงของ
มาร มารที่มันล่อ มันไม่ไปตามมัน เห็นไหมเป็นปุณฺณ นี่กัลยาณปุณฺณนี้เห็นไหมปุณฺณ
ด้วยกัน แต่มันยังมีระดับของมัน แล้วเป็นโศคาปัตติมรรค โศคาปัตติผล สกิทาคามรรค
สกิทาคาผล

ถ้าเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมาแล้วนี่ ขณะจิตที่มันเปลี่ยนนะ โอ้อโฮ โอ้อโฮเลยนะ
เหมือนพวกเรามาหากินกว่าจะได้เงินได้ทองมาแสนทุกข์แสนยากนะ เขาบอกว่าเขา
เดินหิบบทองได้กลางถนน เออ มึงไปเออะไป มึงไปเออะ ไม่ฟัง แต่คนมันชอบนะ เดิน
ไปเก็บเอาเลยทองตามถนน นู่นก็เส้นนี้ก็เส้นนะ จริงๆ เก็บเอาเอง มันไม่มีหรอก แต่พวก
เราคิดกันอย่างนั้น นี่พูดถึงเวลาเกิดร่วมสมัยกับครูบาอาจารย์

ในปัจจุบันนี้ถึงเราจะไม่ได้อยู่กับท่าน แต่เราได้ยินข่าวสาร เราได้ฟังเทศน์ของ
ท่าน ได้ฟังคำแนะนำ อันนี้ก็เป็นคติธรรมให้เราได้เลยแล้วนะ คำสอนของครูบาอาจารย์เอา
มาฝึกเราได้ นี่เราฝึกเรา มันจะเป็นประโยชน์กับเรา ฉะนั้นว่าไม่ต้องย้อนยุคไปว่าหลวงปู่
มันท่านก็นิพพานไปแล้ว เราก็เพิ่งเกิดนี่เสียใจฉิบหายเลย ภูจะไปเกิดพร้อมหลวงปู่มัน
นั่นก็คิดไปนอกโลกอีกเห็นไหม

หลวงปู่มันท่านก็นิพพานไปแล้ว แต่ท่านก็สอนของท่านไว้ ท่านก็ได้เทศน์ มุต
โตทัยต่างๆ มีคำสอนของท่านทิ้งไว้เป็นร่องเป็นรอยของเรา เราเกิดมาในปัจจุบันเราก็

เกิดมาร่วมสมัยแล้วเราก็พยายามชวนขวายของเรา ทำของเราให้ได้เหมือนกัน ไม่ต้องไปคิดนอกเรื่องมากจนเกินไป เพียงแต่คิดว่าให้เป็นประโยชน์ คิดให้หัวใจเรามั่นคง ให้เราต่อสู้กับชีวิตของเราเพื่อประโยชน์กับเรา

ถาม : ในภพของเทวดามีเทวดาอริยเจ้า ซึ่งมีอายุยืน แต่ทำไมศาสนาพุทธถึงจะหมดไปภายใน ๒,๕๐๐ ปีคะ

หลวงพ่ : คิดเนีย ไม่ได้หมดไป ๒,๕๐๐ ปี ๕,๐๐๐ พุทธศาสนานี้ ๕,๐๐๐ ปี ฉะนั้นสิ่งที่ว่าในภพของเทวดามีเทวดาอริยเจ้าที่มีอายุยืนกว่า ไม่ยืน เทวดาอริยเจ้ากับเทวดาปุถุชนมีอายุเท่าๆ กันนะ เทวดาอริยเจ้ากับเทวดาอายุปุถุชนไม่ใช่อายุจะแตกต่างกัน อายุนี้เป็นอายุขัย แต่ภพไป เทวดาที่เป็นพระอริยเจ้า ก็อยู่ในภพนั้น ก็อายุขัยอย่างเช่น มนุษย์นี้ ส่วนใหญ่มนุษย์ก็ประมาณ ๑๐๐ ปี ถ้าเป็นพระอรหันต์ก็ภายใน ๑๐๐ เศษๆ เหมือนกัน

แต่ถ้าเป็นเทวดา ในมิติของเทวดาอายุเขาเท่าไร ๘๐,๐๐๐ ๔๐,๐๐๐ ก็หมื่นปีก็เท่านั้น ฉะนั้นพอนั่นแล้ว เพียงแต่ว่าเป็นเทวดาอริยเจ้ากับเป็นเทวดาปุถุชน มันเป็นภพเป็นชาติ ฉะนั้นเทวดาไม่ใช่อายุขัยจะมากจะน้อย ด้วยความเป็นพระอริยเจ้าหรือไม่เป็นพระอริยเจ้า เพราะมันเป็นภพเป็นชาติในชาตินั้น

แต่! แต่ทำไมพระพุทธรศาสนา ทำไมถึงหมดไปภายใน ๒,๕๐๐ ปี ไม่หมดหมดไปใน ๕,๐๐๐ ปีต่างหาก แต่ ๕,๐๐๐ ปีก็ไม่หมดอีก ไม่หมดเพราะอะไร เพราะว่าคำว่าพุทธศาสนาจะหมดไปภายใน ๕,๐๐๐ ปีหมายถึงว่าศาสนาพุทธในสมัยขององค์สมณโคดมของเรา องค์สมณโคดมของเรา ๕,๐๐๐ ปีศาสนาจะเจือจางไป เจือจางไปเพราะอะไร เพราะจิตใจของคนไม่เชื่อ จิตใจของคนไม่เชื่อ

ในปัจจุบันนี้การปฏิบัติเขายังดูถูกดูแคลนเลย ฉะนั้นพอหมดยุคสมัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราแล้ว มันจะมีพระศรีอริยเมตไตรยมาตรัสรู้ข้างหน้าเห็นไหม มันมีอนาคตวงศ์มาตรัสรู้อีก ๑๐ องค์ข้างหน้าเห็นไหม มีพระพุทธเจ้ามาข้างหน้า หลวงตาถึงบอกไว้ว่าในบทสวดมนต์ที่ว่าพระพุทธเจ้าเป็นล้านๆ “สัมพุทธะ” ในสัมพุทธะ เวลาสวดมนต์พระพุทธเจ้ามี

ทีนี้ในพระพุทธศาสนาจะมี(อยู่) เรื่อยๆ เพราะอะไร เพราะมันมีจิต เพราะมีจิตมันมีคนปรารถนาพุทธภูมิ มันมีปรารถนาพุทธภูมิจนได้การพยากรณ์แล้ว จนได้มารอระยะเวลาอยู่แล้ว นี่พุทธศาสนามีต่อไปเพียงแต่ว่าเวลาถึง เวลาหมดยุคหมดสมัยนี้เห็นใหม่ พอหมดยุคสมัยมันจะปรับสภาพไป โลกมันจะเปลี่ยนไป โลกนี้เป็นอนิจจังเห็นใหม่ สภาพมันจะเปลี่ยนไป ตอนนี้สิ่งแวดล้อมของโลกมีปัญหาหนัก เดียวนี้ทุกคนเดือดร้อนไปหมดเลยว่าจะดำรงชีวิตกันอย่างไร

ภายในกี่ร้อยปี ก็พันปีข้างหน้า ก็หมื่นปีข้างหน้าเห็นใหม่ นี่คนเราจะช่วยเหลือเจือจานขนาดไหนก็แล้วแต่ ในเมื่อนุชย์มี ๖,๐๐๐ ล้าน ๗,๐๐๐ พันล้าน มี ๘,๐๐๐ พันล้าน มี ๑๐,๐๐๐ ล้านขึ้นมา นี่เพราะมนุษย์มันจะเกิดตลอดเวลา ทีนี้ทรัพยากรมันใช้ไปมันต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่แล้ว เราจะป้องกันอย่างไร ใช้ พูดอย่างนี้ไม่ได้พูดให้น้อยใจแล้วพูดแล้วต่างคนต่างไม่ทำอะไรนะ เราต้องทำเต็มที่ทั้งนั้น

แต่เราก็ต้องทำของเรา เพราะอะไร เพราะเราทำบุญกุศลไป เราทำคุณงามความดีกับโลก เราทำคุณงามความดีกับเรา เราจะส่งโลกนี้ให้อนุชนรุ่นหลัง ให้เขาอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข อย่างที่พูดเมื่อกี้ที่ว่าไปเกิดร่วมสมัยกับหลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นเห็นใหม่ เกิดร่วมสมัยเพราะบุญของท่าน ผู้มีบุญเกิด ฤดูกาลต่างๆ มันจะอุดมสมบูรณ์ไปหมดเลย เพราะผู้มีบุญมาเกิดใช้ใหม่ ผู้มีบุญมาเกิดแล้วเกิดร่วมกับผู้มีบุญ เราก็มีความสุขร่มเย็นกับผู้มีบุญใช้ใหม่

แล้วอายุกาลของโลกมันเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ พอเปลี่ยนไปเรื่อยๆ มันก็เกิดคน คนมันก็เกิดไปเรื่อย มันใช้ทรัพยากรไปเรื่อยๆ มันก็เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ พอเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ถึงยุคหนึ่งมันต้องปรับสภาพของมัน เราจะบอกว่าโลกนี้เป็นอินไทย โลกนี้เป็นอนิจจังที่มันจะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มันจะปรับสภาพไปพร้อมกับการที่พุทธศาสนาที่พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้อีกรอบหนึ่ง

ฉะนั้นในปัจจุบัน ๒,๕๐๐ ใช้ใหม่ มันจะมีอีก ๒,๕๐๐ เพราะพุทธศาสนา มี ๕,๐๐๐ ปี พอ ๕,๐๐๐ ปี เขาเรียกว่าอีก ๒,๐๐๐ กว่าปีโลกจะปรับสภาพไปมากมายขนาดไหน ถ้าโลกปรับสภาพไปจากนี้ นี่ไงโลกนี้เป็นอินไทย ที่เขาบอกว่าโลกแตกๆ โลกไม่มีวันแตก แต่มันปรับสภาพของมัน มันเปลี่ยนแปลงของมันไป พอมันเปลี่ยนแปลงของ

มันไปเห็นใหม่ แล้วพุทธศาสนาอีก ๒,๐๐๐ กว่าปีมันไม่เกี่ยวกันไง อันนี้ฟังเทศน์มาก พอฟังเทศน์มากก็เลยจินตนาการเลยว่าเทวดาเป็นอย่างไร ภูพเป็นอย่างไร

ย้อนกลับมาที่ ๒,๕๐๐ ปี นี้พูดถึงว่าทำไมไง ทำไมพุทธศาสนาถึงจะหมดไป ไม่มีหมดนะ เวลาพระพุทธเจ้ามาตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม พระพุทธเจ้าไม่ได้มาสร้างนรกสวรรค์ที่ไหนเลย นรกคือนรก สวรรค์คือสวรรค์ มันมีของมันอยู่อย่างนั้นอยู่แล้ว แต่พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้ ก็พระพุทธเจ้าเป็นพระเวสสันดรละ ก็อยู่ในโลกนี้ แล้วตายไป แล้วตายไปเห็นใหม่ ไปอยู่สวรรค์ชั้นดุสิต แล้วพระเวสสันดรก็กลับมาเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ แล้วเกิดเป็นพระพุทธเจ้า มันก็เวียนอยู่ในโลกนี้แหละ เวียนอยู่ในวัฏฏะ

พอเวลามาเกิดเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมา รื้อค้นพระพุทธศาสนาขึ้นมา ศาสนามืออยู่ โดยดั้งเดิม อยู่ดั้งเดิม ของมันมีอยู่แล้วทั้งนั้น แต่เพราะสมอง เพราะจิตของเรา เพราะความหยาบของเราถึงเข้าไม่ถึงพระพุทธศาสนาไง นี่พอพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ก็วางรากฐานไว้ ครูบาอาจารย์เราปฏิบัติขึ้นมาไปถึงที่สุดแห่งทุกขไปเป็นกระบวนการเลย แล้วพอกิ่งพุทธกาล พระพุทธเจ้าบอกไว้ในพระไตรปิฎกแล้ว กิ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง

พอศาสนาเจริญอีกหนหนึ่งเห็นใหม่ก็ยุคหลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นมาเกิดพอดีเห็นใหม่ โลกกับธรรมมันจะไปด้วยกัน พอมันปรับขึ้นมา หลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นก็มาตรัสรู้ธรรมขึ้นมา แล้วก็สั่งสอนกันมา พอสั่งสอนกันมา เนี่ย กิ่งพุทธกาล แล้วตอนนี้นี่มันก็จะไหลไป ต่อไปจะมีวัฒนธรรมเพราะว่าในอนาคตตั้งสัญญาของพระพุทธเจ้าบอกว่าอนาคตไป อีก ๕,๐๐๐ ปีไป

พระเราเห็นใหม่คูลี เดียวนี้นี้กายเยอะเยอะไปหมดเลย พระห่มผ้าแตกต่างกันหมดเลย ต่อไปพระพุทธเจ้าบอกว่าอนาคตนะ พระนี้มีผ้าเหลือง ผ้าเหลืองขึ้นเดียวเนบไว้กับตัวคือพระนะ อนาคตนั่น เพราะต่อไปนี้พระก็ต้องอยากให้อุชชบายไซ้ใหม่ ใครก็อยากจะทำให้พระสบายไซ้ใหม่ กลัวว่าพระจะไม่มีไซ้ใหม่ บริการกันใหญ่เลย บริการไปบริการมาพระกับโยมไม่แตกต่างกันเลย พระกับโยมอยู่ใกล้ๆ กันเลย แต่อีกหลายร้อยปี

ตอนนี้ยังไม่มีใครกล้าทำเพราะวัฒนธรรมมันบีบไว้ ใครๆ ก็ยังละอายใจอยู่ แต่อนาคต! ในเมื่อโยมก็เสื่อม พระก็เสื่อม ทุกอย่างพอมันเสื่อมไปแล้วมันทำได้ทั้งนั้น ประเพณีวัฒนธรรมมันไม่ได้กรองแล้วนะ มันจะเป็นอะไรไปข้างหน้า ข้างหน้าจะเป็นอย่างนั้น ถ้าข้างหน้าเป็นอย่างนั้น พูดอย่างนี้บีบไอ้คนถามยิ่งคิดใหญ่เลย หัวแตกเลย นี่เพราะว่า ถามว่าทำไม

ไอ้นี้พูดถึงวุฒิภาวะ ความรู้เราอย่างนี้ เราสงสัยใช้ไหม พอสงสัยขึ้นมาเวลามาตอบปัญหามันต้องให้เคลียร์ไง หนึ่งสองสามสี่ อะไรเกี่ยวกับอะไร อะไรเนื่องกับอะไร เพราะสิ่งนี้มีถึงมีสิ่งนี้ มันกระทบกันไปไง เพราะมีเรา เราต้องกินข้าว เพราะกินข้าวจึงต้องทำนา เพราะทำนาถึงต้องมีโรงสี เพราะเรา โอ้โฮ ไปละ นี่ไงเพราะถามปัญหานี้มา มันก็ต้องวนเวียนไปอย่างนี้ มันตอบปัญหามาเพื่อประโยชน์อย่างนี้ละ

นี่พูดถึงเทวดา เราจะบอกว่าอย่างนี้ ในเมื่อเขาเกิดเป็นเทวดา เวลาผู้ปฏิบัติจะไม่อยากไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เพราะเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม กว่าจะกลับมา เพราะมันหมดอายุขัยลงมาเกิดอีกทีหนึ่ง เราไม่รู้ว่าเราจะไปเกิดในยุคไหน ถ้าเราเกิดในยุคไหนหมายถึงว่าเวลาเราสร้างบุญกุศล อย่างเช่น เกิดในสมัยพุทธกาลกับพระพุทธเจ้า สหชาติทั้งหมดนะ

คำว่าสหชาตินะ คุณสิพระพุทธเจ้าก็อธิบายว่าเป็นพระพุทธเจ้านะ นางพิมพาอธิบายเป็นนมเหลืเลย พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะก็ปรารถนาเป็นพระอัครสาวก คำว่าปรารถนาคือมีตำแหน่ง แต่เป็น สาวก สาวกต่างๆ แบบว่าก็ปรารถนา ก็สร้างคุณงามความดี มันก็ไหลไปตามแต่เวรกรรม แต่ถ้าปรารถนาแล้วต้องสร้างกระบวนการอย่างนั้นให้ครบ เวลามันครบแล้วมันจะได้ อย่างนั้น ดังนั้นผู้ที่ได้ตำแหน่งนี้ ผู้ที่เป็นสหชาติต้องปรารถนา คำว่าปรารถนาคือต้องสร้าง คือต้องสร้างมีฐานรองรับไง ฐานของจิตอันนี้คือ จริตนิสัย จริตนิสัยนี้รองรับขึ้นมา ถ้ารองรับขึ้นมามันจะเป็นประโยชน์กับตรงนั้น

ถาม : ถ้าพุทธโฆไม่ตรงกับจริตนิสัยของเรา แต่ถ้าเราพยายาม จะเป็นสมาธิได้หรือไม่ครับ

หลวงพ่ : ได้ล้านเปอร์เซ็นต์เลย ได้! ได้! ทีนี้เพียงแต่ถ้าตรงจิตกับไม่ตรงจิตมันภาวนาง่าย ภาวนายากใจ เราจะเผาฝัน เราจะเผาป่า เราไม่ตรงจิตกับเราเลย เราจุดไฟเอา

เข้าไปเผาป่า ป่ามันจะลุกไหม้ไหม แน่นอน คำว่าจริต มันเป็นจริตใช่ไหม มันเป็นไม้อะไรก็ไม่รู้ แต่เราเผาป่าถ้ามีไฟมันพร้อม คำว่าจริตนิสัยมันทำมา อย่างเช่น อาหารถ้าเราชอบกินอร่อยทุกอย่างเลย ถ้าไม่ชอบไม่อร่อย แต่ถ้าคนเขาชอบ เขาอร่อยของเขาละ

นี่ทำไมคนอื่นเขาอร่อยละ ทำไมเราไม่อร่อยละ แต่เรากินได้ไหม ได้ ถึงไม่อร่อยก็กินได้ กินให้อิ่มได้ แต่ไม่ชอบ แต่กินได้ สมาธิก็เหมือนกันถ้ามันไม่ตรงกับจริต เป็นสมาธิได้ไหม ได้ แต่ไม่อร่อย ไม่ถูกใจ กินเข้าไปก็อ้อ แต่อิ่มนะ จริตเหมือนกันที่ว่าอร่อยก็ไม่อร่อย อร่อยคือกินแล้วสุขใจ พอใจ ไม่อร่อยกินแล้วทุกข์ แต่ก็อ้อม อันนี้เป็นสมาธิ เป็นจริตถ้าทำพุทโธ พุทโธไปนี่ ถ้าไม่ตรงจริตเป็นสมาธิได้ไหม ได้! คือที่เขาว่าไม่อร่อยนี่นะ อาหารกินแล้วมันอ้อมใช่ไหม

แต่พุทโธ พุทโธนี่ใจมันไม่พอใจ มันคิดคิด แต่ถ้าเป็นสมาธิได้ไหม ได้! แต่ตรงจริตดีกว่า เพราะมันง่ายกว่า เพราะถามว่าได้หรือไม่ได้ ถ้าบอกว่าไม่ได้นะ โอ้โฮ อย่างนั้นจริตนิสัยมันปิดกั้นมรรคผลเลยหรือ คำว่าจริตเรานี้ มันทำให้เราทำสมาธิไม่ได้เลยหรือ คำว่าจริตก็แค่จริตนิสัย คือความชอบไม่ชอบเท่านั้นเอง แล้วถ้าคำว่าบอกไม่ได้ คำว่าจริตของเรามันจะปิดกั้นไม่ให้เราเป็นสมาธิเสียหรือ มันไม่ปิดกั้นหรอกเพียงแต่ว่ามันยากหรือง่ายเท่านั้นเอง นี่คำว่าจริตเห็นไหมถ้าไม่ตรงจริต

แต่ถ้าเราพยายามเป็นสมาธิได้ไหม ได้! ได้แน่นอน เพียงแต่ว่ามันจะลำบากหน่อยหนึ่ง ถ้าตรงจริตมันก็ได้ อย่างนั้น ฉะนั้นอย่าไปวิตกวิจารณ์ว่าจริตนิสัยมันจะมาปิดกั้น แล้วจริตนิสัยมันจะทำให้เราทำไม่ได้ ฉะนั้นยกจริตนิสัยวางไว้ก่อนเลย พุทโธไปเรื่อย ทำสมาธิไปเรื่อย แล้วจริตนิสัยฟังมาเยอะก็วางไว้ก่อน เรายังไม่รู้จริตนิสัยเราเป็นอย่างไรเลย มันเหมือนกับคนเข้มแข็งคนจริงจัง ถ้าเราเข้มแข็งเราจริงจังของเรา เราพยายามทำของเราละ มันจะมีโอกาสของเรา ถ้าเราไม่เข้มแข็งจริงจังนะ พอทำไปเหยาะๆ แหยะๆ เออ จริตดูไม่ใช่ เหยาะเหยาะๆ จริตดูไม่ใช่ เอาจริตนี้มาอ้างหมดเห็นไหม

ทีนี้คำว่าจริต เราพูดตรงๆ นะ ประสบการณ์ของเรา เรานี้พุทโธๆๆๆ อยู่ ๒ ปี นะ เจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ เจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ มันเป็นอย่างนั้น พอจิตสงบแล้วพิจารณาภายในมันก็ แหม ๒ ปีทุกขนะ ๒ ปีนะ คำว่า ๒ ปีสู้กันเต็มๆ นะ

อดอาหาร อดนอนนะ ไม่นอนเลย ๒ ปี ไอ้โฮ มัน อะไรก็ไม่ได้เว้ย อะไรก็ไม่ได้เว้ย จน
 ขึ้นไปหาหลวงปู่จวนนั่นนะ

อวิชชาอย่างหยาบมิงสบตัวลง อวิชชาอย่างกลางมิงเยอะเยอะเลย อวิชชาอย่าง
 ละเอียดในหัวใจมิงอีกเต็มเลย อือหือ มันมันใจขึ้นมานะ พอมันใจขึ้นมานะ อิม สู้เต็มที
 เลย วันใช้ปัญญาไล่เข้ามาเรื่อยๆ มันสงบได้นะ พอมันสงบได้ เอ๊ะ เอ๊ะ เอ๊ะ อย่างนี้มันดี
 ละ เวลามันสงบแล้วมันดีก่อนนะ มันเริ่มต้น เฮ้ย อย่างนี้มันดี พอมันดีมันง่าย พอดีแล้ว
 มันทำชานาญไง ทำคล่องตัว พอคล่องตัวเรื่อยๆ นะ เออ นี่ตรงจริตเว้ย

เราถึงบอกว่าคำว่าจิตนี่เพราะเราได้กับตัวเราเอง เราค้นอยู่ ๒ ปีนะ พุทโธๆ
 ๒ ปี เจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ แต่พอมาใช้ปัญญาอบรมสมาธินี้ จับได้ พอไปได้
 นะ พอไปได้มันเดินเลย พอเดินเลย ได้เลย ได้เลย ได้ผลเลย แต่ ๒ ปีเราเอาจริงเอาจัง
 อยู่ พุทโธ พุทโธ แล้วพิจารณาภายใน แล้วเราคนโพธาราม คนโพธารามเขามีเขียนชื่อ มี
 ไอ้เจ้าที่ขุดศพ เราก้ไปขุดศพกับเขา ตอนที่ยังไม่บวช

แล้วศพที่มันลอยน้ำมามันพอง ๓ เดือน ๔ เดือนมันกำลังเน่าเลย เขาขุดขึ้นมาแล้ว
 เขาต้องรูดเพื่อจะเอากระดูกไปเผา เราก้ไปรูดกับเขานะ คู่กับเขานั่นนะ แล้วพอพุทโธๆ
 เวลาจิตมันสงบแล้วก้เอาตรงนั้นมานึก คือพยายามจะเอาให้ได้ ขุดศพไว้ญาติก้ขุดมาแล้ว
 ในโรงพยาบาลคนป่วยก้ไปขุด ขุดมาทุกอย่าง มันดีวัน ๒ วัน พอวัน ๓ วัน ๔ เช็งละ ไอ้โฮ
 ไอ้โฮ จนสุดท้ายนะมาใช้ปัญญาอบรมสมาธิ

พอปัญญาอบรมสมาธิเข้ามามันลงเข้ามา มันเข้ามา พอจิตมันเข้ามา ไอ้โฮ มันเป็น
 จิตเลยเพราะจิตมันไปจับอาการของจิต จิตจับขั้น ๕ ได้ ไอ้โฮ คราวนี้มันแยกไปเรื่อย
 ไอ้โฮ มันเป็นร่อง เป็นร่องไปเลยนะ พอจับทางได้นะไม่กี่เดือนเท่านั้นนะได้ผลเลย พอ
 ได้ผลขึ้นมาเครื่องบินหลวงปู่จวนตก ไอ้โฮ ตาย! เพราะก้ว่าจะได้มา กว่าจะได้แบบนี้มา
 กว่าจะมีช่องทางมามันหัวทกกันขวิดมาตลอด พอมาได้ทางไอ้คนชักนำทางก้ไปก่อน
 แล้ว

นี่พูดถึงคนอะไรก้แล้วแต่เราถึงพูดถึงเรื่องจิตนิสัยนี้บ่อย เรานี่ลองมาแล้ว แล้ว
 ไม่ใช่ลองแบบว่าจับคนนะ เอานี้เอาจริงๆ ถ้าอยู่กับพระ พระจะรู้ ถ้าตั้งกคิกแล้วไม่เคย
 พลาดเลย เวลาภาวนาขึ้นมาอย่างไรต้องอย่างนั้น เรานี้ไม่นอน ไม่นอนก้คือไม่นอน ๓

เดือนไม่นอนก็คือไม่นอน ห้ามนอน โอ้โฮ ง่วงนอนนี้สุดๆ เลย สรุปล เกือบตาย แต่ไม่นอน ไม่นอน ไม่นอนก็คือไม่นอน ไม่นอนข้าวอยู่ ๒ ปี ๓ ปี ไม่นอน อด ๓ วัน ๔ วันมากินทีหนึ่ง

อด ๔-๕ วันกินวัน ๒ วัน อดอยู่อย่างนั้นตลอดปีตลอดชาติ สู้กันขนาดนั้นนะ พิสูจน์กันว่าจริงหรือไม่จริงใจ นี่เราจะบอกว่าทำด้วยความเข้มแข็งมันจะจับตรงนี้ได้ ฉะนั้นคำว่าจริงมันไม่ปิดกั้นมรรคผล จริงไม่ปิดกั้นสมาธิ ไม่ปิดกั้นสมาธิ จริงมันปิดกั้นสมาธิไม่ได้ แต่ตัวจริงนิสสัยมันทำให้เราชำนาญ เราทำแล้วคล่องตัวเท่านั้นเอง ถ้าทำตรงจริงนะ แต่ถ้าไม่ตรงจริง จริงนิสสัยมันจะมาปิดกั้นมรรคผลเราไม่ได้หรอก ไม่มีทาง เพียงแต่มันยากมันง่าย

ถาม : การแผ่เมตตาสำคัญมากแค่ไหน

หลวงพ่ : การแผ่เมตตาเนาะ ถ้าเราไม่มีเมตตาเลยเราจะเอาอะไรไปแผ่ การแผ่เมตตา นี่สำคัญมาก สำคัญตรงไหน สำคัญที่ตัวเองเมตตาตัวเองเป็น ตัวเองเห็นคุณค่าของตัวเอง เราถึงจะแผ่เมตตาให้เขาได้ เรายังไม่รู้จักเลยเป็นเมตตาหรือไม่เมตตา เราไม่รู้จักเลยสิ่งใด เป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ เราไม่เมตตาเขา เราเมตตาเขาเนาะ เราจะเอาอะไรไปเมตตาเขาละ เราเมตตาเขาแล้วก็เอาแต่ฟันแต่ไฟไปเมตตาให้เขาหรือ

เพราะเราไม่รู้จักเมตตา เรา รู้จักว่าฟันไฟนี่เป็นเมตตาเนาะเพราะคนเราไปให้สิ่งที่ เป็นโทษกับเขา อันนี้เป็นเมตตาไหม แต่ถ้าความเมตตาสำคัญไหม อย่างที่ว่านี้ ที่ไหนมีรักที่นั่นมีทุกข์ แต่เมตตาธรรมไม่ใช่รัก เมตตาธรรมเพราะคนมีเมตตา เพราะคนจะมีเมตตาได้มันต้องมีพรหมวิหาร ๒ ใหม่ พรหมวิหาร ถ้าเราช่วยเขาเต็มที่ไม่ได้แล้ว เรา ต้องอุเบกขาได้ไหม

คำว่าอุเบกขา ถ้ารักนะ มันวางอุเบกขาไม่ได้ ถ้าวางอุเบกขาไม่ได้เนาะคนๆ นี้เขา สร้างกรรมของเขามา แล้วกรรมให้ผลเขาอย่างนี้ แล้วเราจะไปบิดเบือนกรรมของเขา ให้เขาเป็นสิ่งที่ประสบความสำเร็จ ให้ได้อย่างที่เขาต้องการ มันจะเป็นไปได้ไหม มัน เป็นไปไม่ได้ แล้วเป็นไปไม่ได้เราทุกข์ไหม แต่ถ้าเรามีอุเบกขาเห็นใหม่ เราช่วยเขาเต็มที่ เราช่วยเขาเต็มที่ แต่ถ้าเขาเป็นของเขาไม่ได้ มันก็คือเป็นไปไม่ได้ ถ้าเวลากรรมมันบังตา เนะ มันบังตาอยู่อย่างนั้นแหละ

แต่ถ้ามันพ้นจากกรรมนะ โอ้ ทำไมไม่บอก ทำไมไม่บอก โอ๊ย บอกเกือบตายมันไม่ฟัง พอมันปลดคได้นะ ทำไมไม่บอกๆ เขาบอกจนหูฉีกมึงไม่ฟัง เวลามันมีกรรมบังตานั้น กรรมบังตานั้นจะเป็นอย่างนี้ ฉะนั้นความเมตตา เราบอกว่าแผ่เมตตาสำคัญใหม่สำคัญ เพราะถ้าแผ่เมตตาเราละ เรานี้ละ คนเกิดมาแต่ละบุคคลมันเกิดมา การเกิดเห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า สิ่งที่เราจะมาเกิดบุพเพนิวาสานุสสติญาณ จิตนี้ไม่มีต้นไม่มีปลาย

สิ่งที่เราเป็นกันมา เราเป็นกันมาอย่างนี้มานานเนกาล แล้วจะเกิดในภพใดชาติใด ทุกดวงใจเลย ไม่มีเว้นเลย เพราะว่าอะไร เพราะจิตไม่มีเว้นวรรค จิตนี้เป็นธรรมชาติของสิ่งที่มีชีวิต สิ่งที่ต้องเกิดตลอดเวลา มันจะขาดช่วงไม่ได้ ถ้ามันขาดช่วงไม่ได้ เวลามันตายจากเราไป มันก็เสวยภพเสวยชาติตลอดไปเห็นใหม่ จิตนี้มันเหมือนกับสิ่งมีชีวิตที่มันขาดไม่ได้ เพียงแต่มันไปเกิดในสถานะไหนเท่านั้นเอง นี่เกิดในสถานะไหนเท่านั้นเอง สิ่งที่ไม่มีความต้นไม่มีปลายมานี้

ถ้ามันฝึกฝนมาเห็นใหม่ คุณใช้เวลาคนเกิดมามีอำนาจวาสนาบารมีเห็นใหม่ เขาเกิดมาเขามีความเมตตานั้น แล้วเขาจะมีปัญญาของเขานั้น เขาจะคุ้มครองดูแลนะ เขาจะเป็นผู้นำ แต่ถ้าบางคนเกิดมานะ ซื่อๆ อยู่อย่างนั้นนะ ก็เกิดเหมือนกัน อันนี้เราจะบอกว่าถ้าเมตตา เมตตา มันมาจากนั้นก่อนใจ ถ้าเรารู้ที่มาที่ไปของเราเห็นใหม่ เรามีที่มาที่ไปของเรา เราเข้าใจตัวเราขึ้นมาได้ ถ้าเราเข้าใจตัวเราได้ เรามีเมตตาเราละ เมตตาเราเพราะเราจะไม่ทำกรรมอย่างนั้นอีกแล้ว

ถ้าเรามีเมตตาเราเห็นใหม่ เราเมตตาเรา เรารู้จักเราใจ เราถึงเมตตาคนอื่นได้ใช้ใหม่ เมตตาสำคัญใหม่ เมตตาสำคัญมากเลย แต่ถ้าเราไม่รู้จักอะไรควรเมตตาไม่ควรเมตตา ใ้มันมานะ โอ้โฮ ทะเลาะกับเขามานะ ก็เอาปืนไปเลย เมตตา ยิ่งเม่งเลย ไม่ใช่เมตตาแล้วนะ เพราะเราไม่รู้ผิดรู้ถูก ถ้าเมตตา มานะ ยับยั้งให้ได้ พอเขามานะ สิ่งที่เกิดขึ้นมา สิ่งที่มาดหมางกันมานั้นจบไปแล้ว สิ่งที่ทำต่อไปก่อนเวรก่อกรรม มึงจะมีเวรมีกรรมไปเรื่อย แต่พูดอย่างนี้พูดยาก สักคมเขาไม่เห็น

ถ้าพูดอย่างนี้ละมึงอย่าคบกับกูเลย อย่าเป็นเพื่อนกู ถ้าเป็นเพื่อนกู กูเจ็บมึงต้องช่วย ช่วยฆ่ามัน ฆ่ามัน แล้วไปติดคุกด้วยกัน ทำเสร็จแล้วเอ็งก็ไปติดคุก กูก็ไปติดคุกใจ นี้

ก็มองแบบโลกๆ เห็นไหม เมตตาใหม่ ถ้าเมตตาใหม่ คำว่าเมตตา เราต้องมีจุดยืนก่อนไง พอมีจุดยืนเขาโคตรรังแกมา สิ่งที่เราสร้างมาเห็นไหม สิ่งที่เป็นมานานเป็นมาแล้ว เรามีสติปัญญาใหม่ เราขยับยังได้ใหม่ ถ้าขยับยังได้นะ ทีนี้ศักดิ์ศรีคนมันยอมไม่ได้ ศักดิ์ศรีคนยอมไม่ได้ นี่คนมีศักดิ์ศรี คำว่าศักดิ์ศรีมันเรื่องหนึ่ง

แต่เราจะมีเมตตา เราจะมีความสามารถใหม่ เขาบอกว่าศักดิ์ศรีมันมีอยู่ ศักดิ์ศรีของคน มนุษย์มีค่าเท่ากัน สิ่งนั้นคำว่ามีค่าเท่ากันนี่คือเรื่องของมนุษย์นะ แต่เรื่องของกรรม เรื่องของการกระทำ สิ่งนั้นปฏิเสธไม่ได้ ในเมื่อสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ สิ่งนั้นมันมีมานานกระทบกระเทือนมาแล้ว สิ่งที่เราสร้างมา การอธิบายอย่างนี้มันอธิบายให้เขาเข้าใจ จะเอาอะไรไปอธิบายให้เขาเข้าใจ แล้วเวลามันไม่มีให้อธิบายด้วย เพราะคนถ้ามันมีปัญหา กันมาเขาไม่ฟังเราหรอก เขาต้องการความช่วยเหลือเดี๋ยวนี้

ทีนี้พอความช่วยเหลือนั้น ถ้าเราทำได้ ถ้าเขามีวาสนา หลวงตาเล่าให้ฟังไง มันมีคนคนหนึ่งเห็นใหม่ว่ามีเพื่อน เพื่อนรักมากเลย แล้วเพื่อนทำให้เจ็บใจมาก อ้าว ถือป็นไปเลยนะ วันนี้เพื่อนต้องตาย ถ้าเพื่อนไม่ตายอยู่โลกนี้ไม่ได้ เดินไปเลยนะ เดินไปจะไปฆ่าเพื่อน แล้วเพื่อนคิดว่าเพื่อนมาหา เพื่อนมันจะรู้ตัวไหม เพื่อนมันโคตรตายแน่ๆ เลย เดินไปๆ บอกว่าหลวงปู่มันผูกขึ้นมาจากดินเลย โผล่ขึ้นมาเป็นร่างมนุษย์นี่ แล้วหลวงปู่มันก็ถามว่า “มึงจะไปตกรรกรรมไหน”

สติมันฟื้นเลย สิ่งที่เราเห็นเป็นนิมิตใจ มึงจะไปตกรรกรรมไหน นี่หลวงตาเล่าณะคนๆ นั้นก็มลงกราบหลวงปู่มัน ก็มลงกราบ แต่เงยหน้าขึ้นมาไม่มีอะไรแล้ว นี่บุญของเขามากเลย เห็นใหม่เวลาที่เขาจะไปทำอย่างนั้น ที่ว่าโอกาสที่จะให้เราอธิบายมันไม่มี แต่ถ้าเกิดกรณีอย่างนี้ กรณีที่ว่ามึงจะไปตกรรกรรมไหนนี่ แล้วมันสะเทือนใจทันที มันปล่อยวางได้ทันที

เราจะบอกว่าคนเราเวลาโกรธนะ เวลาจะไปทำร้ายเขามันเตือนกันไม่ได้หรอกเตือนยากมาก มันต้องคนมีอำนาจวาสนาบารมี คนที่เขาฟังจริงๆ มันถึงจะเตือนคนๆ นั้นได้ไง ฉะนั้นถ้าเราเตือนเขาไม่ได้ เราถึงบอกไง ถ้าเราเตือนเขาไม่ได้ เขาไปทำอย่างนั้น เราเสียใจไหม ก็เสียใจเห็นไหม นี่เมตตาใจ ความแผ่เมตตา คนที่ไปทำผิดเราเสียใจไหม

เพื่อนเราไปทำอย่างนี้ ผิด เราเสียใจไหม เสียใจ เราเสียใจ แต่เวอร์กรรมของเขา เราเตือนเขาแล้ว เขาฟังไม่ได้

ถ้าอย่างนั้นแล้วอะไรที่จะปลอบใจเราละ อุเบกขาไง พรหมวิหาร ๔ ใจ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ถึงเราจะช่วย เราเมตตาเขา เราจะดูแลเขา เราจะช่วยเขา แต่ถึงที่สุดแล้วเหมือนจะ โทษนะ เราเสียใจจริงๆ เลย ญบอกแล้ว ญช่วยแล้ว ญทำอะไรไม่ได้ ทุกข์ไหม ทุกข์ ถ้าทุกข์แล้วนะ วางอุเบกขาละ เพราะเราทำแล้ว นี่พุทธศาสนามันจะไปของมันได้นะ มันจะไม่ขัดแย้งกัน มันจะมีทางออกของมันนะ แต่ทางออกไม่ใช่ว่าทางออกของกิเลสนะ ถ้าทางออกของกิเลสมันอ่าังไง ญช่วยแล้ว ญทำแล้ว ญยให้มันไปฆ่าเขาเลย ญช่วยแล้ว ญทำแล้ว ญยเลย ถ้าทางออกของกิเลสมันเป็นผลลบ แต่ถ้าทางออกของธรรม มันจะเป็นประโยชน์เห็นไหม

การแผ่เมตตา นี่การแผ่เมตตาจะว่าง่ายๆ ง่ายๆ นะ ง่ายนะเพราะว่าความแผ่เมตตา เด็กก็แผ่เมตตากันได้ ทุกอย่างก็แผ่เมตตากันได้ ทีนี้ถ้าเราไม่เป็นเห็นไหม เราแผ่เมตตาหมายถึงว่าเราทำบุญกุศล เราแผ่ส่วนกุศลให้เขา เจ้ากรรมนายเวรเห็นไหม ให้หมดเวรหมดกรรมต่อกัน เราจะไม่มีเวรมีกรรมต่อกัน คำว่าเราโอโหสิกรรมต่อกัน สิ่งที่ทำมาแล้วนะเราจะขอโหสิ ทุกคนมี ทุกคนเกิดมา ทุกคนผ่านชีวิตนี้มา คนผ่านชีวิตมารอบแล้วรอบเล่า รอบแล้วรอบเล่า เอ็งไม่ทำผิดเลยมีหรือวะ

เอ็งไม่เคยทำความบาดหมางไว้กับใครมีหรือ มีไหม ไม่มีหรือ เราเกิดมาในวัฏฏะนี่นะ มันมีเรื่องการบาดหมางกัน การมีปัญหากันมา มีมาทั้งนั้น มากหรือน้อย คนที่ไม่มีการบาดหมางกันมาเลยไม่มีหรือ ทีนี้พอไม่มี ในปัจจุบันนี้เรารู้สึกตัวเราแล้ว เราทำความดีแล้ว เราถึงทำบุญกุศล ถ้าไม่ทำบุญกุศลเห็นไหม เราก็สวดมนต์สวดพรอุทิศส่วนกุศลให้เขาไป เจ้ากรรมนายเวรก่อน ปูย่าตายายอุทิศได้หมด พออุทิศให้แล้วเห็นไหม

เราทำความดีมันเหมือนกับกลิ่นของศีลหอมทวนลม กลิ่นของคุณงามความดี เราคิดแต่ปรารถนาดี เราทำความดี คุณตาสิ เขาว่าคุณตาเห็นไหม โอ้โฮ มีเมตตา มีความระลึกดีเห็นไหม โอ้โฮ ญคิดแต่อาฆาตนะตาญอย่างกับไฟเลยนะ มองใครจะลุกเป็น

ไฟเลย เห็นไหม อันนี้ก็เหมือนกันเราแผ่เมตตาบ่อยๆ ครั้งเห็นไหม มันจะเกิดความ
 ร่วมเย็นกับเรา มันจะฝึกนิสัยเรา นี่กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันหอมทวนลม

เราไปอยู่ที่ไหนนะมีคนดูแล คุณใช้เวลาปฏิบัติเห็นไหม ผู้ที่ทำสมาธิเทวดาจะ
 คຸ້ມครอง ยิงอริบุคคล พระอริยเจ้าอยู่ในป่าในเขาเทวดาจะดูแลรักษา ดูแลรักษาเพราะ
 อะไรล่ะ เพราะสิ่งนี้ ในหัวใจท่านเป็นคุณธรรม ในหัวใจมีความร่วมเย็น หลวงปู่ชอบไป
 อยู่ที่เพชรบูรณ์เห็นไหม เวลาสวดมนต์ นะโมตัสสะกะคะวะโต อยู่คนเดียวเห็นไหม
 เทวดาร่วมเย็นเป็นสุขไปหมดเลย เวลาท่านธุดงค์ไป เพราะหลวงปู่ชอบสื่อกับพวกนี้ได้
 เป็นจิตนิสัยเลย

เทวดา อินทร์ พรหม มาถามไม่อยากจะให้ท่านไปไหน อยากให้ท่านอยู่ที่นั่นไง
 บอกท่านสวดมนต์มันร่วมเย็นเป็นสุขมาก นี่เทวดาคຸ້ມครอง สิ่งใหญ่คຸ້ມครอง นี่เขาจะ
 คຸ້ມครองเรา ฉะนั้นการแผ่เมตตา มันจะกลับมาคຸ້ມครองเรา ดูพระสืออย่างเราธุดงค์มาเจ็ด
 ย้านน้ำนะ ไม่กลัว ไปนอนป่าช้าไหน สฟไหน เขาไหน ป่าไหน เสือไหน เสือก็เสือ จะ
 กินก็กิน ให้กินเลย ช้างกระทืบ กระทืบ ก็จะไม่นอนให้กระทืบเลย

แต่ก่อนบวชไม่เคยคิดอย่างนี้นะ แต่พอบวชไปแล้วเพราะอะไร เพราะเราอยากได้
 เราอยากได้คุณงามความดีในใจของเรา แล้วเราไปอยู่ในป่าในเขานะเจอสภาพแบบนี้เรา
 จะทุกข์ร้อนของเราไป นี่คือการพิสูจน์ใจ พิสูจน์กิเลสกันเลย ถ้าช้างจะกระทืบก็กระทืบ
 ถ้าเสือมันจะคาบไปกินก็เอาไปเลย เจอ เรานี้เจอเสือมาร้องอยู่ข้างๆ กลดเลย ฮึมๆ เลย
 อ้าว กินก็กินเพราะมันหนีไปไหนไม่ได้ เวลาจะวัดใจของเรา แล้วเราจะแก้ไขใจของเรา
 มันต้องมีจุดยืนไง

พอมีจุดยืน อย่างพวกเรานี้ ภาวานาไปอะไรมากระทบหน่อย(ก็) เลิก เอียงหมด
 แต่นี้ผจญสู้ สู้แล้วพิสูจน์กัน พิสูจน์กันมาตลอด ฉะนั้น เวลาธรรมขึ้นมาจากข้างนอกก็มี
 ถ้ามีข้างนอกข้างในมันจะมีข้างใน มีข้างในหมายถึงว่าจิตมันสงบเข้ามา แล้วมันเห็น จิต
 เห็นอาการของจิต วิปัสสนาอย่างไร อย่างว่าปัญญาอบรมสมาธิ เราใช้ปัญญาเพราะเรา
 ภาวานาทางนี้ไง เราถึงบอกว่าเวลาเราสอนเห็นไหม พุทฺโธฯ นี้ เราก็อำมาก่อน

แต่พอมาใช้ปัญญาอบรมสมาธิแล้วมันผ่านไป แล้ว พอไปเจอหลวงปู่เจี๊ยะ หลวง
 ปู่เจี๊ยะให้กลับมาพุทฺโธอีก พุทฺโธได้ นี่ใจจิตนิสัยไม่ใช่ ไม่มีจิตนิสัยเลยเพราะจิตนิสัย

จะใช้ปัญญาอบรมสมาธิ มันพิจารณาจิตมาตลอด แต่หลวงปู่เจี๊ยะบอกกูไม่ฟังมึงเลย มึงต้องทำอย่างนี้ ก็ทำได้ พุทโธๆๆๆๆ จนลงลึก อปปนาสมาธิเลย ลงหมดเลย เจี๊ยะ ก็ทำมาได้ ทำมาทั้งนั้นนะ ถึงบอกจริตนิสัยมันก็เป็นอันหนึ่งนะ แต่ถ้าจริงจังของเราก็คือเป็นอีกอันหนึ่ง แต่ความสะดวกสบาย ความสะดวกคือการปฏิบัติง่าย การเข้าถึงง่ายอีกอย่างหนึ่ง ฉะนั้นเราก็อำนาจของเรา

การแผ่เมตตาเราพูดมาตั้งยี่สิบปี เพราะว่าถ้าเราบอกคำแผ่เมตตาเฉยๆ มันจะไม่เห็นที่ไปที่ไปไง แต่เราเห็นที่ไปที่ไป เรื่องจริต เรื่องนิสัย เรื่องความไฟท์กันมา เรื่องเวร เรื่องกรรม แล้วการแผ่เมตตามันจะไปช่วยบรรเทาตรงนี้ไง มันจะไปช่วยบรรเทาระหว่างเวรกรรมให้มันจางกันไป เลิกล้างกันไปเห็นใหม่ เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวรเห็นใหม่ แต่มันต้องที่เราก่อนใจใหม่ ที่เราที่มีจุดยืน ที่เราที่มีความมั่นคง เราถึงจะแผ่เมตตาได้เห็นใหม่ เราถึงแผ่เมตตาออกไป แล้วมันจะได้ผลไง

เขาบอกแผ่เมตตาดี กูเจี๊ยะเลยแผ่เมตตา แต่กูไม่รู้เรื่องอะไร กูแผ่เมตตาทุกวันเลย กูไม่รู้จะเมตตาอย่างไร เห็นใหม่มันถึงบอกว่าแผ่เมตตามันต้องที่เราด้วย เราเข้าใจแล้วจะเป็นประโยชน์มาก ประโยชน์มากเพราะอะไร ร่มเย็นจากเรา โลกนี้มีเพราะมีเรา ถ้าเราร่มเย็นแล้ว โลกจะร้อนนะ เรื่องของมึง กูจะเย็น ใจใหม่ ถ้าเราฝึกแผ่เมตตาจนโลกนี้เราเย็นอยู่แล้วนะ ไปไหนมันก็มีคุณค่า นี่คุณค่าของชีวิต คุณค่าของการแผ่เมตตาเนาะ เอวัง